

Handelingen

1-2-3-4

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1984-1985

Vergaderingen van oktober 1984

OPENING ZITTING 1984 - 1985

BENOEMING BUREAU

HUISVESTINGSPROBLEMEN RIJKSMUZIEKACADEMIE ANTWERPEN

VERLENEN VAN VOORRANG IN COMMISSIE

BELEID EXECUTIEVE

GEMEENTELIJKEVERHAALBELASTINGVERORDENINGEN

VERANTWOORDELIJKHEID EXECUTIEVE KS

BIJDRAGE ONDERNEMINGEN WERKINGSKOSTEN WATERZUIVERINGS-
MAATSCHAPPIJEN

THEATERBELEID BEDREIGDE THEATERS

MILIEUHINDER VETSMELTERIJ COVERELLA TE LEBBEKE

GEMEENTELIJKE BEPLANTINGSVERORDENING

KOSTENVERDELING BESCHERMDE MONUMENTEN ERKENDE EREDIENST,
SEMINARIEËN, PASTORIEËN

DIJKDOORBRAAK BOS VAN AA TE ZEMST

ECOLOGISCHE ASPECTEN AANLEG A-24

WIJZIGING EN AANVULLING HUISVESTINGSCODE

COMMERCIEËLE VESTIGINGEN IN HET BUITENLAND

Inhoud

Nr. 1 16 oktober 1984

Berichten van verhindering, blz. 1

Opening van de zitting 1984-1985, blz. 1

Rouwhulde, blz. 1

Boodschappen, blz. 1

Onderzoek naar de taalgroep, blz. 1

Benoeming van het Vast Bureau, blz. 2

Toespraak van de Voorzitter, blz. 2

Motie van orde

Regeling van de werkzaamheden, blz. 4
Spreker : de heer J. Van Elewycck

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 5

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 5

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 5

Verslag

Indiening, blz. 6

Advies van de Raad van State

Indiening en verwijzing, blz. 6

Jaarverslagen

Indiening, blz. 6

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 6

Moties van orde

Voorstellen tot het verlenen van voorrang in commissie, blz. 6

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, J. Van Elewycck, G. Verhaegen

Samenstelling van commissies

Wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 7

Dringende vraag (R.v.O. art. 66, 5)

Dringende vraag van de heer E. Beysen tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de huisvestingsproblemen van de Rijksmuziekacademie Antwerpen en de gevolgen voor de leerlingen, blz. 8

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer M. Olivier tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de BRT-berichtgeving in verband met de viering te Kortrijk van de zaligverklaring van Broeder Isidoor, blz. 9

Regeling van de werkzaamheden, blz. 9

Vragen (R.v.O. art. 66) (Voortzetting)

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onder-

wijs, over de giftige lading van een in het Kempens Kanaal te Lommel gemeerd rivierverschip, blz. 9

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer E. Beysen tot de heer K. Poma, Vice-voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de TV-berichtgeving en de objectiviteit van de BRT

Hoofdlijke stemming, blz. 10

Sprekers : de heren L. Van den Bossche, G. Verhaegen

Voorstel van resolutie van de heer M. Capoen C.S. betreffende de herziening van het gewestplan Ieper-Poperinge ter schrapping van het tracé van de autoweg Pecq-Armentières - 268 (1983-1984) - Nr. 1

Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie en stemming, blz. 11

Spreker : de heer M. Capoen

Voorstel van resolutie van de heren J. Van Elewycck en L. Van den Bossche betreffende een mediaconventie - 280 (1983-1984) - Nr. 1

Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie en stemming, blz. 12

Spreker : de heer A. De Beul

Samenstelling van een commissie

Oprichting, blz. 12

Sprekers : de heren A. De Beul, G. Verhaegen

Interpellatie (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer J. Van Elewycck tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over het algemeen beleid van de Vlaamse Executieve, blz. 13

Sprekers : de heren J. Van Elewycck, E. Beysen, P. Van Grembergen, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, G. Verhaegen, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid

Indiening van moties, blz. 27

Regeling van de werkzaamheden, blz. 27

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer D. Vervaeet tot de heer M. Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden, over het ondernemerschaps, sociaal en achterhaald systeem van de gemeentelijke verhaalbelastingverordeningen, blz. 27

Sprekers : de heren D. Vervaeet, V. Vanderheyden, M. Galle, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden

Dringende vragen (R.v.O. art. 66,5)

Indiening, blz. 31

Regeling van de werkzaamheden, blz. 31

Rechtzetting, blz. 3 1

Nr. 2

18 oktober 1984

Berichten van verhindering, blz. 33

Boodschappen, blz. 33

Samenstelling van een commissie

Wijziging onder de vaste leden, blz. 33

Dringende vragen (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van de heer I. Van Belle tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid, over de mogelijke sluiting van een ziekenhuis te Eeklo, blz. 33

Dringende vraag van mevrouw C. Smitt tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid, over de criteria die werden gehanteerd voor de toekenning van een scanner aan het nieuwe ziekenhuis te Tongeren, blz. 34

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer L. Vanvelthoven tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, en de heer H. Schiltz, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de verantwoordelijkheid en de actiemogelijkheden van de Vlaamse Executieve betreffende de Kempense Steenkoolmijnen, blz. 35

Sprekers : de heer L. Vanvelthoven, mevrouw M. Van den Poel-Welkenhuysen, de heren R. Vandekerckhove, L. Dhoore, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, de heren W. Claes, J. Gabriëls, H. Schiltz, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting

Interpellatie van de heer T. Kelchtermans tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de bijdrage van de ondernemingen in de werkingskosten van de waterzuiveringsmaatschappijen

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de toepassing van de verplichte bijdragen die opgelegd worden aan de bedrijven ter financiering van de zuivering van de oppervlaktewateren en de gevolgen hiervan op de tewerkstelling, blz. 47

Sprekers : de heren T. Kelchtermans, A. Denys, J. Caudron, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs

Indiening van moties, blz. 57

Interpellatie van de heer F. Van Steenkis-

te tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het theaterbeleid en meer bepaald de aan een aantal bedreigde theaters gerichte brief, blz. 58

Sprekers : de heren F. Van Steenkiste, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, W. Desaeeyere

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de door de vetsmelterij Coverla te Lebbeke begane lozingsvertredingen en de door dat bedrijf veroorzaakte lawaai- en reukhinder, blz. 64

Sprekers : de heren J. De Mol, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Natuurbehoud, over de gemeentelijke bouwverordening en inzonderheid de beplantingsverordening, blz. 68

Sprekers : de heren J. De Mol, P. Akkermans, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Natuurbehoud

Interpellatie (R.v.O. art. 67)

Indiening, blz. 71

Begroting

Indiening en verwijzing, blz. 71

Regeling van de werkzaamheden, blz. 72

Nr. 3 30 oktober 1984 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 73

Begroting

Indiening en verwijzing, blz. 73

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 73

Verslag

Indiening, blz. 73

Beraadslaging van de Vlaamse Executieve

Indiening, blz. 73

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Indiening, blz. 74

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 74

Mededelingen van de Voorzitter

Wijziging in een verwijzing naar commissie, blz. 74

Belangenconflict, blz. 74

Samenstelling van een commissie

Wijziging onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 74

Vraag (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de door het Bestuur voor Sociaal-Cultureel werk toegepaste subsidie-reglementering betreffende door organisaties voor vormingswerk in verenigingsverband in Nederland georganiseerde activiteiten, blz. 74

Regeling van de werkzaamheden, blz. 76

Interpellatie (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de dringende noodzakelijkheid van een krachtig beleid inzake werklozenbegeleiding, blz. 76

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, J. Ansoms, Minister G. Geens

Ontwerp van decreet houdende wijziging en aanvulling van de Huisvestingscode - 259 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 82

Sprekers : de heren E. Flamant, verslaggever, J. Van Elewycyk

Regeling van de werkzaamheden, blz. 87

Nr. 4 30 oktober 1984 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 89

Ontwerp van decreet houdende wijziging en aanvulling van de Huisvestingscode - 259 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 89

Sprekers : de heren A. Coppieters, J. De Mol, W. Taelman, L. Van den Bossche, Minister Buchmann

Artikelsgewijze bespreking, blz. 101

Sprekers : de heer J. Van Elewycyk, Minister Buchmann

Ontwerp van decreet houdende de bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Executieve van 4 juli 1984 tot bepaling voor het Nederlandse taalgebied van de verdeling der kosten voor werken aan beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën - 271 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 104

Spreker : de heer O. Van den Broeck, verslaggever

Artikelsgewijze bespreking, blz. 104

Dringende vraag (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de verantwoordelijkheid en de maatregelen in verband met de overstromingen ten gevolge van een dijkdoorbraak in het bos van Aa te Zemst, blz. 104

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud, over de ecologisch-ruimtelijke aspecten bij het aanleggen van de A 24, blz. 105

Sprekers : de heren J. Gabriels, T. Kelchtermans, Minister P. Akkermans

Ontwerp van decreet houdende wijziging en aanvulling van de Huisvestingscode - 259 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 6

Hoofdelijke stemming, blz. 111

Spreker : de heer L. Van den Bossche

Ontwerp van decreet houdende de bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Executieve van 4 juli 1984 tot bepaling voor het Nederlandse taalgebied van de verdeling der kosten voor werken aan beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën - 271 (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 112

Spreker : de heer W. Seeuws

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer J. Van Elewycyk tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over het algemeen beleid van de Vlaamse Executieve

Hoofdelijke stemming, blz. 113

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer T. Kelchtermans tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de bijdrage van de ondernemingen in de werkingskosten van de waterzuiveringsmaatschappijen en van de interpellatie van de heer A. Denys tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Waterbeleid en Onderwijs, over de toepassing van de verplichte bijdragen die opgelegd worden aan de bedrijven ter financiering van de zuivering van de oppervlaktewateren en de gevolgen hiervan op de tewerkstelling

Hoofdelijke stemming, blz. 114

Sprekers : de heren A. Denys, J. Van Elewycyk

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer N. De Batselier tot de heer G. Geens, Voorzitter van de

Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over het algemeen economisch beleid van de meerderheid van de Vlaamse Executieve, blz. 116

Sprekers : de heren N. De Batselier, M. Olivier, A. Denys, Minister G. Geens

Indiening van moties, blz. 127

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over het aangekondigd initiatief om Vlaamse commerciële vestigingen in het buitenland op te richten, blz. 127

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, E. Beysen, J. Valkeniers, Minister

G. Geens

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 133

Regeling van de werkzaamheden, blz. 133

1 e vergadering

Dinsdag 16 oktober 1984

VOORZITTER : de heer J. Daems, oudste lid in jaren

– *De heren E. De Groot en J. De Mol, jongste leden, nemen als tijdelijk secretaris plaats aan het bureau.*

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 14.05 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

K. Dillen, P. Matthys, R. Peeters, J. Sleenckx, R. Vannieuwenhuyze ; gezondheidsredenen.

G. Cardoen, E. Cooreman, M. Smet ; buitenslands.

R. Declercq, H. Lahaye, J. Leclercq, V. Peuskens; J. Thys, L. Tobback, J. Verniers ; ambtsverplichtingen.

W. Van Renterghem ; **familieverplichtingen.**

OPENING VAN DE GEWONE ZITTING 1984-1985

De Voorzitter : De Vlaamse Raad komt heden van rechtswege bijeen **krach-**

tens artikel 32, § 1, le lid van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Ik verklaar de gewone zitting 1984-1985 geopend.

ROUWHULDE

De Voorzitter : Dames en heren, ik moge u bij de aanvang van deze vergadering enige ogenblikken ingetogenheid vragen ter nagedachtenis van wijlen Senator Herman Vanderpoorten, Minister van Staat. **(De staande vergadering neemt een minuut stilte in acht)**

BOODSCHAPPEN

De Voorzitter: Bij brief van 18 september 1984 deelt de Voorzitter van de Rat der Deutschsprachigen Gemeinschaft mee dat voornoemde Raad zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 9 oktober 1984 deelt de Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers mee dat de Kamer zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

Bij brief van 9 oktober 1984 deelt de Voorzitter van de Senaat mee dat de Senaat zich ter vergadering van uie

dag heeft geconstitueerd.

ONDERZOEK NAAR DE TAALGROEP

De Voonitter : Dames en heren, aan de orde is het onderzoek naar de taalgroep betreffende de heer Willy Cortois, Volksvertegenwoordiger, opvolger van de heer De Winter, ontslagnemend ; de heer Baudouin Franck, Volksvertegenwoordiger, opvolger van de heer Blanckaert, ontslagnemend ; de heer Dieudonné Horlait, Volksvertegenwoordiger, opvolger van de heer De Grbve, ontslagnemend ; de heer Luk Vanhorenbeek, Volksvertegenwoordiger, opvolger van de heer Kuijpers, ontslagnemend ; de heer Maurice Van houtte, Senator, opvolger van wijlen de heer Vanderpoorten.

Conform artikel 3 van ons reglement en artikel 30 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen dienen wij er ons van te vergewissen of voornoemde Senatoren en Volksvertegenwoordigers ingeschreven zijn op de lijst van de leden van de Nederlandse taalgroep van de Senaat en de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Bij brief van 31 juli 1984 heeft de Kamer van Volksvertegenwoordigers ons medegedeeld dat de heren Cortois en Vanhorenbeek op die datum de grondwettelijke eed hebben afge-

Voorzitter

legd en tot de Nederlandse taalgroep behoren.

Bij brief van 9 oktober 1984 heeft de Kamer van Volksvertegenwoordigers ons medegedeeld dat de heren Franck en Horlait op die datum de grondwettelijke eed hebben afgelegd en tot de Nederlandse taalgroep behoren.

Bij brief van 9 oktober 1984 heeft de Senaat ons medegedeeld dat de heer Deleecq op die datum de grondwettelijke eed heeft afgelegd en tot de Nederlandse taalgroep behoort.

Bij brief van 12 oktober 1984 heeft de Senaat ons medegedeeld dat de heer Van houtte tot de Nederlandse taalgroep behoort.

Gelet op voormelde brieven, stel ik voor dat de Raad er zich, zoals bij vorige gelegenheden, zou toe beperken van de gegeven omstandigheden akte te nemen en de formaliteit betreffende het onderzoek naar de taalgroep als vervuld te beschouwen.

Geen bezwaar ? (**Instemming**)

Aldus is besloten.

Met genoegen roep ik de heren Cor-tois, Deleecq, Franck, Horlait, **Vanho-renbeek** en Van houtte dan ook uit tot lid van de Vlaamse Raad en heet hen namens u allen welkom in deze vergadering. (**Algemeen applaus**)

BENOEMING VAN HET VAST BU- REAU

De Voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de benoeming van het vast Bureau.

Het ligt voor de hand dat de fractie-voorzitters, in die hoedanigheid gelijkgesteld met de ondervoorzitters van de Raad, bij deze benoeming niet betrokken zijn.

Het scheidend Bureau was als volgt

samengesteld :

Voorzitter : de heer Pede ;
Eerste Ondervoorzitter : mevrouw Devos ;
Tweede Ondervoorzitter : de heer Boel ;
Derde Ondervoorzitter : de heer Olivier ;
Vierde Ondervoorzitter : de heer De Beul ;
Secretarissen : de heer Laridon, mevrouw Smitt, de heer Vandersmissen.

Vraagt iemand het woord omtrent de benoeming van het Vast Bureau ?

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in naam van de collega's fractieleiders van de Vlaamse Raad zou ik u willen verzoeken het uittredend Bureau opnieuw te willen benoemen. (**Algemeen applaus**)

De Voorzitter : Wij hebben het voorstel van de heer Verhaegen gehoord.

Zijn er nog andere voorstellen ? (Neen)

Ik constateer de eenstemmigheid van de fracties omtrent de verdeling van de ambten in het vast Bureau.

Daar het aantal kandidaatstellingen voor elk ambt in het Bureau gelijk is aan het aantal te begeven ambten verklaar ik verkozen :

tot Voorzitter : de heer Pede ;
tot Eerste Ondervoorzitter : mevrouw Devos ;
tot Tweede Ondervoorzitter : de heer Boel ;
tot Derde Ondervoorzitter : de heer Olivier ;
tot Vierde Ondervoorzitter : de heer De Beul ;
tot Secretarissen : de heer Laridon, mevrouw Smitt, de heer Vandersmissen.

Het vast Bureau van de Vlaamse Raad is aldus samengesteld en ik verzoek de Voorzitter en twee Secretarissen plaats te nemen aan het bureau

van de Raad.

— De heer J. Pede, Voorzitter, neemt plaats in de voorzitterszetel. De heer A. Laridon en mevrouw C. Smitt, Secretarissen, nemen plaats aan het bureau. (Algemeen applaus)

TOESPRAAK VAN DE VOORZIT- TER

De Voorzitter : Dames en heren, mag ik u in de eerste plaats danken voor het vertrouwen dat u me nu reeds voor de vierde maal schenkt en dat mij zal helpen om samen met het pas gevormde Bureau de werkzaamheden van de Vlaamse Raad in goede banen te leiden.

Mijn dank gaat ook naar de leden van het voorlopig Bureau, die onder de kundige leiding van collega Jan Daems de eerste officiële akte van ons nieuw werkjaar vlekkeloos hebben volbracht.

Waarde collega's, na drie jaar moet ik constateren dat er op die tijdsspanne heel wat is gewijzigd in de samenstelling van de Vlaamse Raad.

Ten aanzien van 22 december 1981, toen wij hier de plechtige openings- en installatievergadering hielden, zijn er liefst 20 collega's die ons hebben verlaten.

U zal het mij zeker niet kwalijk nemen dat ik eerst hulde breng aan mijn goede vriend Herman Vanderpoorten, een echte staatsman, maar ook een fijngevoelig, welbespraakt en humanistisch man die als geen ander de kunst verstond met één enkele rake bewoording een verhitte discussie te doorbreken en op te lossen.

Ik denk ook aan de collega's Marc Bourry, Omaar Carpels, Jos Daems, Jaak De Graeve, Wim Jorissen, Jaak Nutkewitz en Hubert Rubens. Stuk voor stuk waren het politici die standvastig en eerlijk stredden voor hun ideaal, waarvan zij hoopten dat het

Voorzitter

eenmaal zou verwezenlijkt worden.

Andere collega's hebben om diverse redenen ontslag ingediend zoals de heren Roger Hostekint, Albert Lavens en Jul Van Boxelaer. De collega's Ivonne Julliams, Bob Cools, Frank Van Acker en Jan Mangelschots deden zulks omdat zij de burgemeesterssjerp of die van schepen van een belangrijke stad omgordden. Andere nog kan ik veel geluk en veel succes toewensen in de nieuwe kring waarin ze nu vertoeven :

— collega's Rika De Backer, August De Winter en Willy Kuijpers ruilden dit mandaat voor een Europees ;

— de heren Karel Blanckaert en Louis De Grève namen zitting in het Arbitragehof.

Dames en heren, tijdens dit nieuwe zittingsjaar van de Vlaamse Raad staat er ons nog heel wat belangrijk wetgevend en politiek werk te wachten.

Het is zeker niet overdreven te stellen dat wij aan een periode beginnen, waarin een definitieve plooi kan gegeven worden aan onze staatsstructuren.

Op dit ogenblik zijn we tegelijkertijd in een studiefase én in een afwerkingsfase, de tijd is rijp dat wij daadwerkelijk overgaan tot die veranderingen en bijstellingen in ons staatsbestel die noodzakelijk zijn om ons land met zijn Gemeenschappen en Gewesten niet alleen optimaal bestuurbaar te maken, maar ook welvarend.

Inmiddels wordt er voortgewerkt aan de verdere uitvoering van de staats-hervorming, zoals we die in 1980 hebben geconcipieerd.

Zopas werd nog het Arbitragehof plechtig geïnstalleerd. Velen stellen heel wat hoop in dit Hof, dat zeker een opbouwende bijdrage kan leveren bij het oplossen en vermijden van communautaire spanningen.

Op het einde van volgend jaar, zal — onafhankelijk van verkiezingen, maar automatisch — een einde gesteld worden aan de proportioneel samenge-

stelde Executieve. Er rest ons nog tijd om de lessen te trekken uit dit overgangssysteem. Wij zullen ons nu al juridisch moeten voorbereiden om de overgang vlot en rimpelloos te laten verlopen, zodat de werking van deze Vlaamse Raad, waarvan de Executieve en al haar leden — en dat voeg ik er graag aan toe — toch een voorname aandrijfkraft zijn geweest, zodat dus de werking van deze Raad even constructief als nu zou mogen blijven.

In verband met de werking van onze parlementaire instellingen gaan reeds enkele tijd in Kamer en Senaat stemmen op om die werking te moderniseren en aan te passen aan de maatschappelijke ontwikkelingen.

Laten we niet vergeten dat de Vlaamse Raad ook een onderdeel van ons parlementair systeem is en dat wij dan ook voor dit Vlaamse Parlement de vraag naar zijn efficiëntie moeten durven stellen.

Zonder hier vragen te beantwoorden als de openbaarheid der commissies of de techniciteit en verstaanbaarheid van onze decreten, had ik toch graag drie punten ter sprake willen brengen.

Ik heb het gevoelen — en velen met mij — dat het onderscheid in belangrijkheid tussen interpellaties, mondelinge en schriftelijke vragen dreigt te loor te gaan.

Elk lid van deze Raad zou zich een grotere kritische ingesteldheid moeten eigen maken, wanneer hij op één van deze drie controlemiddelen een beroep doet.

Een te vaak beroep doen op interpellaties ontkracht de werkelijke betekenis ervan, niet alleen voor ons of voor de betrokken Gemeenschapsminister maar ook voor de publieke opinie. Voor de waardigheid van onze politieke inzet, moeten wij de moed kunnen opbrengen om het belang van bepaalde van onze interventies niet te overschatten. Het zal ook meebrengen dat mondelinge vragen beter tot hun politiek recht zullen komen.

Een tweede onderwerp dat ik hier ook eventjes wil aansnijden, betreft de financiële controle die de Vlaamse Raad kan uitoefenen.

Naar mijn oordeel beperkt onze financiële interesse zich al te veel tot de bespreking en kritische ontleding van de begroting alleen. De uitvoering ervan — op geldelijk vlak dan — wordt te weinig gevolgd.

Enigszins is dit logisch te noemen. Rekeningen komen immers op een ogenblik dat wij er zelf van overtuigd zijn er geen vat meer op te hebben.

In dit verband wil ik slechts verwijzen naar het probleem van de schulden en de saldi uit het verleden om het volle belang van de rekeningen nog meer te onderstrepen. Vlaanderen mag niet het slachtoffer worden van de wanbetalingen van anderen waardoor ons in-tresten worden aangerekend waarvoor we niet aansprakelijk zijn. We rekenen dan ook op de Vlaamse Regering om dit standpunt ook hard te maken zodat Vlaanderen zelf kan beslissen over de besteding van de middelen, waarop het recht heeft.

Niemand kan van een parlementslid of van een lid van deze Raad verwachten dat hij de tijd en de deskundigheid heeft om alle financiële verrichtingen — naast de toetsing op hun politieke waarde — ze ook op hun legaliteit na te kijken.

Daarvoor heeft onze Grondwet het Rekenhof voorzien. Ik heb echter moeten constateren dat dit Hof mij regelmatig opmerkingen overmaakt over het niet naleven van de wettelijke voorschriften, waardoor zelfs af en toe de uitvoerende macht de prerogatieven van ons Parlement miskent.

Ik heb ook ervaren dat er ons als Vlaamse Raad te weinig tijdsruimte wordt gegeven om de begroting van onze Gemeenschap grondig en rustig te kunnen analyseren. De tijd waarover we nu beschikken, is alleszins te gering om ernstig werk te kunnen leveren in de afzonderlijke commissies, de Commissie van de begroting en de voltallige vergadering. De Executieve zou de leden van deze Raad zeker een dienst bewijzen door het belangrijke begrotingsdocument niet alleen dit jaar tijdig in te dienen, maar er tevens een gelukkige traditie van te maken.

Als derde voorbeeld wil ik even wijzen op één van de nadelen, inherent

Voorzitter

aan het eenkamerstelsel dat we voor de Vlaamse Raad hebben verkozen.

De efficiëntie en vlugheid van dit systeem kan in sommige gevallen immers uitdraaien in overhaasting en gebrek aan bezinning.

Er is dan geen tweede Kamer die het gedane werk op enkele punten weer kan opnemen en bijschaven.

Ons reglement voorziet weliswaar in de mogelijkheid van een tweede lezing, maar het heeft mijns inziens een al te strikte toepassing.

Alleen de leden van de Executieve kunnen een tweede lezing vragen over het hele ontwerp of voorstel van decreet of de aangewezen bepalingen. Dit recht wordt voor elk lid van deze Raad evenwel beperkt in de gevallen waarbij één of meer artikelen werden verworpen of één of meer amendementen werden aanvaard.

Zonder aan sommige groepen — door welke partijen die ook mogen samengesteld zijn — de mogelijkheid te willen geven om voor zuiver politieke of opportunistische redenen de werking van de Vlaamse Raad te blokkeren, meen ik toch dat een zekere verruiming van de regel van de tweede lezing moet overwogen worden.

We moeten zelf durven inzien dat de in eerste instantie goedgekeurde teksten slecht kunnen gelibelleerd zijn, in dubieuze bewoordingen gesteld kunnen zijn of gevolgen hebben die we zelf niet hebben gewild.

Dames en heren, als we de werking van onze eigen Raad in vraag stellen is het misschien nuttig om in dit Olympisch jaar dat hoge ideaal van „Citius, altius, fortius” in herinnering te brengen. Ik zou echter deze slogan willen vertalen in „steeds beter”. En dat is een doel dat ik ook in dit nieuwe werkjaar van de Vlaamse Raad samen met u zou willen trachten te verwezenlijken.

Dames en heren, ik verklaar de Vlaamse Raad geconstitueerd. Hier van zal kennis worden gegeven aan de Vlaamse Executieve, de Senaat, de Kamer van Volksvertegenwoordigers,

Als oudste lid in jaren presideert de heer J. Daems (PVV) de openingsvergadering. Secretarissen van het voorlopig Bureau zijn de heren (links) J. DeMol (W) en (rechts) E. De Groot (PVV), jongste leden

de Conseil de la Communauté française, de Conseil régional wallon en de Rat der Deutschsprachigen Gemeinschaft. **(Algemeen applaus)**

MOTIE VAN ORDE

Regeling van de werkzaamheden

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord gevraagd in verband met de regeling van de werkzaamheden. Hij heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, tussen de Voorzitters van de Assemblées die samen het Belgisch Parlement vormen zijn er afspraken gemaakt over de werkverdeling in weken. Dit is een week voorbehouden aan de Raden.

Nu hebben de Kamerleden onder ons een uitnodiging gekregen voor commissievergaderingen. Zo was er morgen een commissievergadering. Dat was niet tegen de afspraken, want

onze Raad was nog niet geconstitueerd. Wij zien echter op die agenda dat er volgende donderdag niet minder dan vier commissievergaderingen gepland zijn, van in het totaal drie commissies. Dit druist volledig in tegen de gemaakte afspraken.

Als wij de Vlaamse Raad werkelijk waarde willen geven zullen wij streng de hand moeten houden aan de afspraken die zijn gemaakt. Zo is deze week volledig voorbehouden voor de Vlaamse Raad.

Mijnheer de Voorzitter, ik vraag u dan ook om de tolk te zijn van de naar ik hoop unanieme Vlaamse Raad om de Voorzitter van de Kamer, en eventueel de Voorzitter van de Senaat, te vragen de vergadering van deze commissies niet te laten doorgaan, te meer omdat volgende donderdag meerdere commissies van onze eigen Raad vergaderen. Het is voor de leden toch moeilijk, zo niet onmogelijk op twee plaatsen tegelijk aanwezig te zijn.

De Voorzitter : Mijnheer Van Elewyck, de voorzitters van de verschillende Assemblées hebben afgesproken dat om de vier weken één week

Voorzitter

zou worden voorbehouden voor de openbare vergaderingen van de Raden, dus ook van de Vlaamse Raad. In die week zouden er geen commissievergaderingen plaatshebben van de nationale vergaderingen. Ten uitzonderlijke titel kan één enkele commissie van het Nationale Parlement wel eens samenkomen. Ik zal contact opnemen met de Kamervoorzitter aangaande de drie commissievergaderingen volgende donderdag, waarvan ik niet op de hoogte ben vermits ik geen deel uitmaak van de Kamer, en er bij hem op aandringen dat deze vergaderingen zouden worden afgelast.

Het incident is gesloten.

ONTWERPEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende de bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Executieve tot bepaling voor het Nederlandse taalgebied van de verdeling der kosten voor werken aan beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën
— 271 (1983-1984) — Nr. 1.
- Ontwerp van decreet houdende subsidiëring van verenigingen voor vakantiespeelpleinwerk en van verenigingen voor jeugdvakanties
— 272 (1983-1984) — Nr. 1.
- Ontwerp van decreet houdende erkenning en subsidiëring van jeugdverblijfscentra
— 273 (1983-1984) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming.
- Ontwerp van decreet houdende wijziging van de wet van 28 april 1953 betreffende de inrichting van het universitair onderwijs door de Staat
— 276 (1983-1984) — Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor onderwijs.

- Ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaamse Adviesraad voor toerisme
— 277 (1983-1984) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming.
- Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, opgemaakt te New York op 18 december 1979
— 278 (1983-1984) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor buitenlands beleid.
- Ontwerp van decreet houdende regeling van de erkenning en subsidiëring van voorzieningen voor bejaarden
— 279 (1983-1984) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor bijstand aan personen.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer P. Peeters houdende jaarlijkse voorafgaande vaststelling van de dagen vrijaf voor alle onderwijsinstellingen
— 269 (1983-1984) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor onderwijs.
- Voorstel van decreet van de heer A. De Beul C.S. houdende erkenning en subsidiëring van de **privaatrechtelijke** Nederlandstalige archief- en documentatiecentra
— 270 (1983-1984) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming.
- Voorstel van decreet van de heer J. Gabriëls houdende wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betref-

fende het beheer van afvalstoffen, gewijzigd bij het decreet van 23 maart 1983

- 274 (1983-1984) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor leefmilieu en waterbeleid.
- Voorstel van decreet van de heer J. Valkeniers houdende regeling van de opvang voor en na de schooluren en op schoolvrije dagen van kinderen uit het basis- en secundair **onderwijs**
— 275 (1983-1984) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor onderwijs.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heer M. Capoen C.S. betreffende de herziening van het gewestplan Ieper-Poperinge ter schrapping van het tracé van de autoweg Pecq-Armentières
— 268 (1983-1984) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud.
- Voorstel van resolutie van de heren J. Van Elewyck en L. Van den Bossche betreffende een mediaconventie
— 280 (1983-1984) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming.
- Voorstel van resolutie van de heer J. Gabriëls betreffende het verlenen van prioriteit aan de provincie Limburg op sociaal-economisch vlak
— 281 (1983-1984) — Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor economisch, tewerkstellings- en energiebeleid.

VERSLAG

Indiening

De Voorzitter : Het volgende verslag werd ingediend :

- door de heer E. Flamant namens de Commissie voor huisvesting over het ontwerp van decreet houdende wijziging en aanvulling van de Huisvestingscode
— 259 (1983-1984) — Nr. 6.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende advies van de Raad van State werd ingediend :

- Advies van de Raad van State over het voorstel van decreet van de heer C. De Clercq C.S. houdende vaststelling van de rechten van de ziekenhuispatiënt
— 91 (1981-1982) — Nr. 2.
Verwezen naar de Commissie voor gezondheidsbeleid.

JAARVERSLAGEN

Indiening

De Voorzitter : De volgende jaarverslagen werden ingediend :

- Jaarverslag 1983 van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen.
- Balans en rekeningen betreffende het jaar 1983 van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen.
- Tiende jaarverslag van de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie.

Deze verslagen liggen ter inzage bij het Secretariaat van de Raad, Afde-

ling Openbare Vergadering.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN (R.v.O. art. 65)

Indiening

Schriftelijke vragen werden ingediend door :

- de heren V. Anciaux, J. Ansoms, G. Beerden, E. Beysen, P. Breyne, L. Bril, M. Capoen, G. Cardoen, J. Caudron, A. Claes, E. Coppens, N. De Batselier, A. De Beul, C. De Clercq, H. De Loor, mevrouw J. De Loore-Raeymaekers, mevrouw W. Demeester-De Meyer, de heren A. Denys, E. Desutter, mevrouw G. Devos, de heren A. Diegenant, E. Flamant, J. Gabriels, F. Geyselings, L. Kelchtermans, T. Kelchtermans, W. Kuijpers, A. Laridon, mevrouw O. Leféber, de heren G. Marmenout, O. Meyntjens, P. Peeters, W. Peeters, F. Piot, W. Seeuws, J. Somers, A. Steverlynck, H. Suykerbuyk, P. Tant, G. Temmerman, J. Valkeniers, I. Van Belle, L. Van den Bossche, M. Vandenhove, J. Van Elewyck, P. Van Grembergen, E. Vankeirsbilck, O. Van Ooteghem, mevrouw M. Van Puymbroeck, de heren R. Van Steenkiste, L. Vanvelthoven, H. Van Wambeke, F. Vermeiren, D. Vervaeet, H. Weckx.

MOTIES VAN ORDE

Voorstellen tot het verlenen van voorrang in commissie

De Voorzitter: De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de Voorzitter, de Volksuniefractie vraagt de bespreking bij hoogdringendheid van het voorstel van resolutie van de heer Capoen in verband met de autoweg Pecq-Armentières.

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, de SP-fractie vraagt de bespreking bij hoogdringendheid van het voorstel van resolutie betreffende een mediaconventie. In het kader van de huidige ontwikkeling van deze problematiek zou het ons inziens goed zijn indien de Raad zich zo spoedig mogelijk zou uitspreken over deze materie, waarover ook in de raad van beheer van de BRT volledige eenstemmigheid bestaat.

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik heb geen enkel principieel bezwaar tegen een vlugge behandeling van bepaalde zaken door de Vlaamse Raad. Wel wil ik er de nadruk op leggen, zoals ik dit bij vorige gelegenheden reeds heb gedaan, dat niet voor elk ingediend voorstel van resolutie de spoedbehandeling moet worden gevraagd. Deze kunnen gewoon met bekwame spoed naar de Commissie verzonden worden met het verzoek ze behoorlijk en zo vlug mogelijk te bespreken. Wanneer men er een systeem van maakt om elk voorstel van resolutie bij voorrang te behandelen, dan zou dit de werking van deze Raad ontwrichten.

De Voorzitter : Mijnheer Van Grembergen, volstaat „bekwame spoed” u ?

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de Voorzitter, de heer Verhaegen heeft op een elegante wijze geantwoord. Ik begrijp zijn opvattingen hieromtrent. Toch vragen wij de behandeling bij hoogdringendheid. Er is een verschil tussen bekwame spoed en hoogdringendheid.

De Voorzitter : De heer Van Grembergen vraagt dus de spoedbehandeling in de Commissie. Daartegenover staat de bekwame spoed. Wij zullen ons hierover na de stemmingen die omstreeks 15 uur — 15 uur 30 zullen plaatsvinden, uitspreken.

Ook de heer Van Elewyck vraagt de spoedbehandeling in de Commissie over een voorstel van resolutie in verband met de media.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, collega's, ik verwijs naar de bemerking die ik zoëven heb gemaakt. Ook hier zouden wij de bevoegde Commissie moeten verzoeken dit voorstel van resolutie zo vlug mogelijk te bespreken. Dit wil niet zeggen dat ik dit probleem niet belangrijk vind. Daarom ben ik ook de mening toegedaan dat het grondig in de Commissie moet kunnen besproken worden. Misschien zal er een andere tekst uit voortvloeien. Ik ken de agenda van de Commissie voor culturele aangelegenheden, Commissie die ook uw voorstel van resolutie zal moeten behandelen. Wij zouden wat de Commissie voor cultuur betreft tot een commissie ad hoc moeten komen, bij voorbeeld sport, mediabeleid, enzovoort. Het mediabeleid is een probleem dat intens moet kunnen besproken worden en dat niet zomaar kan afgehandeld worden door het stemmen van een resolutie, hoe behoorlijk gemotiveerd ook. Het geheel van deze problematiek — ik denk onder meer aan de opvattingen die daarover in de fracties heersen en het element van de objectiviteit waarover ook sprake is geweest bij de BRT zelf tussen de journalisten en de raad van beheer — moet het voorwerp kunnen uitmaken van een grondige discussie in commissie.

Vandaar dat ik er geen bezwaar tegen heb om met de Voorzitter van de betrokken Commissie de mogelijkheid te onderzoeken om een werkgroep ad hoc samen te stellen die deze problematiek op een degelijke wijze zou kunnen benaderen.

Ik ben tegen het overhaast stemmen van een resolutie, die inhoudelijk misschien goed opgesteld is, maar waarbij het ons onmogelijk is ons politiek standpunt toe te lichten ten opzichte van het gestelde probleem.

De heer J. Van Elewyck : Als ik collega Verhaegen goed begrijp, zegt hij ja maar bedoelt hij neen. Ik zal proberen dat even duidelijker te stellen. Het voorstel van collega Verhaegen kan niet volgens het reglement, namelijk het in Commissie behandelen van bepaalde documenten „met bekwame spoed”. Het reglement bepaalt dat ze

chronologisch worden besproken. De Commissie voor culturele aangelegenheden heeft een enorme waslijst van voorstellen. Als men doet wat collega Verhaegen zegt, zal men inderdaad voor de spoedbehandeling moeten stemmen, want elke andere aanpak betekent ongeveer een jaar uitstel.

De inhoud van dit voorstel van resolutie strekt ertoe te komen tot het gesprek, waarvan collega Verhaegen zegt dat hij het wenst te voeren. Dus veronderstel ik dat er geen enkele reden is om zich tegen de spoedbehandeling te verzetten. Wij dringen erop aan binnen het reglement te blijven.

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, ik herhaal dat mijn betoog helemaal niet gericht is op het uitzichtloos verplaatsen van een resolutie. Mijn concreet voorstel is binnen de Commissie voor culturele aangelegenheden een groep op te richten van leden die er belangstelling voor hebben, om dat probleem deskundig te bespreken. Misschien kan dat tijdens één vergadering gebeuren, maar daar geloof ik niet in. De materie zal ten minste vijf à zes commissievergaderingen vergen om behoorlijk advies te kunnen geven.

Wij ontwrichten onze Vlaamse Raad wanneer wij voortdurend met resoluties voor de dag komen zonder dat wij een duidelijk alternatief hebben, een duidelijk standpunt innemen of een politieke beslissing kunnen nemen. **(Applaus bij de CVP)**

De Voorzitter : Het voorstel van de heer Van Elewyck omvat de voorrangbehandeling ; het voorstel van de heer Verhaegen het oprichten van een commissie ad hoc.

Mijnheer Van Elewyck, kunt u zich akkoord verklaren met het voorstel van de heer Verhaegen om alles te vereenvoudigen, of blijft u bij uw voorstel ?

De heer J. Van Elewyck : Het een sluit het ander niet uit. Zodra de spoedbehandeling is aanvaard, kan de Commissie voor culturele aangelegenheden

zeer snel de Commissie ad hoc installeren.

De heer J. Belmans : Zeer juist.

De Voorzitter : Wij zullen straks bij zitten en opstaan over de voorrangbehandeling stemmen.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES

Wijzigingen onder de vaste leden en de plaatsvervangende leden

De Voorzitter : Dames en heren, door de CVP-fractie wordt voorgesteld :

— in de Commissie voor leefmilieu en waterbeleid de heer Van den Brande als vast lid te vervangen door mevrouw Smet en mevrouw Smet als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Cardoen.

Door de PW-fractie wordt voorgesteld :

— in de Commissie voor samenwerking als vaste leden, de heren De Grève en De Winter, te vervangen door de heren Beysen en Cortois ;

— in de Commissie voor het reglement en de verzoekschriften als vast lid de heer De Grève te vervangen door de heer Lahaye ;

— als plaatsvervangend lid de heer De Winter te vervangen door de heer Reynders ;

— in de Commissie voor financiën en begroting als vast lid de heer Pans te vervangen door de heer Horlait, als plaatsvervangend lid de heer Van den Broeck te vervangen door de heer Beysen ;

— in de Commissie voor economisch, tewerkstellings- en energiebeleid als vast lid de heer Bril te vervangen door de heer Cortois ;

— als plaatsvervangend lid de heer Beysen te vervangen door de heer Horlait ;

— in de Commissie voor huisvesting

Voorzitter

als vast lid de heer Denys te vervangen door de heer Reynders ;

— in de Commissie voor leefmilieu en waterbeleid de heer Anthuenis en mevrouw Van den Poel-Welkenhuyzen als vaste leden te vervangen door de heren Cortois en Horlait ;

— in de Commissie voor onderwijs de heer Sprockeels als plaatsvervangend lid te vervangen door de heer Van houtte ;

— in de Commissie voor ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, als vast lid de heer Van Renterghem te vervangen door de heer Pans ;

— in de Commissie voor taaldecreegeving als vast lid de heer Vanderpoorten te vervangen door de heer Van houtte ;

— in de Permanente contactcommissie Vlaamse Raad — Nederlandse Staten-Generaal als plaatsvervangend lid de heer De Grève te vervangen door de heer Beysen ;

— in de Interparlementaire Commissie van de Nederlandse Taalunie als plaatsvervangend lid de heer De Grève te vervangen door de heer Beysen.

Door de VU-fractie wordt voorgesteld :

— in de Commissie voor onderwijs de heer W. Kuijpers als vast lid te vervangen door de heer Vanhorenbeek.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

Aldus is besloten.

DRINGENDE VRAAG (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van de heer E. Beysen tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de huisvestingsproblemen van de Rijksmuziekacademie Antwerpen en de gevolgen daarvan voor de leerlingen

De Voorzitter : Aan de orde is de dringende vraag van de heer Beysen tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de huisvestingsproblemen van de Rijksmuziekacademie Antwerpen en de gevolgen daarvan voor de leerlingen.

De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, duizend leerlingen werden een maand na de hervatting van de lessen terug naar huis gestuurd wegens gebrek aan lokalen. Dit bericht is niet afkomstig uit een of ander ontwikkelingsland, maar bereikte mij vanuit de Rijksacademie Antwerpen ! Een pure schande ! Het aan de kaak stellen van deze regelrechte afbraakpoging van het rijksmuziekonderwijs is één zaak, het afdwingen van een definitieve oplossing een andere én een prioritaire.

Als vastgesteld wordt dat reeds op 7 maart 1984 een brief aan de Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs werd gezonden om te melden dat per 1 september 1984 de leerlingen van de Rijksmuziekacademie niet langer welkom waren in de Mercatorbuilding, als vastgesteld wordt dat deze brief — ondanks een viervoudig herinneringschrijven — onbeantwoord bleef, als vastgesteld wordt dat op 10 juli een nieuwe brief werd verzonden, ditmaal medeondertkend door de directeur van de Kunsthumaniora, waarop wél reactie volgde maar geen resultaat, dan klinkt hun verwijt dat het departement van een verregaande, niet te tolereren slordigheid wordt beticht nog als een eufemisme.

Ik dring aan op een duidelijk, niet-interpretbaar antwoord, op de volgende vragen.

1. Welke zijn de redenen waarom men tot de algehele verwarring is gekomen met betrekking tot de huisvesting van de Rijksmuziekacademie Antwerpen ?

2. Ervan uitgaande dat het onderbrengen van de leerlingen van de Rijksmuziekacademie in één gebouw een pedagogische „must” is, wens ik te ver-

nemen welke definitieve oplossing zal gegeven worden aan de huisvestingsproblemen van de Rijksmuziekacademie Antwerpen en wanneer deze definitieve oplossing zal worden bekendgemaakt ?

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, in antwoord op zijn dringende vraag, heb ik de eer het geachte lid mede te delen dat ingevolge het beëindigen van het huurcontract voor het gebruik van de Mercatorbuilding ten behoeve van de Kunsthumaniora en de Rijksmuziekacademie te Antwerpen, door het Gebouwenfonds voor de Rijksscholen een oplossing werd uitgewerkt in de vorm van een ingebruikname van het gebouw gelegen aan de Karel Oomstraat 24 te Antwerpen.

Ingevolge de toename van het aantal leerlingen in de Kunsthumaniora, bleek uiteindelijk in dit gebouw te weinig ruimte over te blijven voor een integrale huisvesting van de Rijksmuziekacademie.

Intussen werd aan het probleem een voorlopige oplossing gegeven, in die zin dat de leerlingen van de Rijksmuziekacademie voorlopig ondergebracht worden in verschillende onderwijsinstellingen, waaronder de bestaande gebouwen van de Rijksmuziekacademie maar ook ander. Deze voorlopige huisvesting heeft weliswaar enkele praktische moeilijkheden meegebracht.

Er wordt door het Gebouwenfonds voor Rijksscholen naar een definitieve oplossing gezocht, onder de vorm van een ingebruikname — per 1 september 1985 — van een gebouw waar voorheen het Lyceum was gehuisvest aan de Mechelsesteenweg. Ik heb daartoe reeds contact opgenomen met mijn bevoegde collega, de heer Daniël Coens.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

VRAGEN (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer M. Olivier tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de BRT-berichtgeving in verband met de viering te Kortrijk van de zaligverklaring van Broeder Isidoor

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Olivier tot de heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de BRT-berichtgeving in verband met de viering te Kortrijk van de zaligverklaring van Broeder Isidoor.

De heer Olivier heeft het woord.

De heer M. Olivier (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, zondag 7 oktober 1984 werd in Kortrijk op massale wijze een herdenkingsplechtigheid georganiseerd naar aanleiding van de zaligverklaring te Rome op 30 september jongstleden van Broeder Isidoor. Meer dan 15.000 mensen namen deel aan die sobere plechtigheid te Kortrijk.

Terwijl op 30 september van de zaligverklaring te Rome melding werd gemaakt, werd van de massale bijeenkomst te Kortrijk noch in het radionieuws noch in het TV-nieuws melding gemaakt. Dit heeft bij heel veel mensen kwaad bloed gezet. Eens te meer wordt de eenzijdige berichtgeving aangeklaagd.

De geachte Minister gelieve dan ook mede te delen : ten eerste, welke criteria gehanteerd worden bij het opnemen en bekendmaken van nieuwsberichten ; ten tweede, waarom van de gebeurtenis te Kortrijk geen woord gerept werd.

De Voorzitter : Minister Poma heeft het woord.

Minister K. Poma (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, aansluitend bij de vraag van de geachte collega en in tegenstelling tot zijn bewering kan ik meedelen dat de radio-nieuwsdienst op zondag 7 oktober 1984 in het radiojournaal van 13 uur wel degelijk melding heeft gemaakt van de herdenkingsplechtigheid naar aanleiding van de zaligver-

klaring van Broeder Isidoor te Kortrijk. Het bericht had een duurtijd van 30 seconden.

De geachte collega heeft evenwel gelijk voor wat het televisiejournaal betreft ; daarin werd inderdaad geen gewag gemaakt van deze plechtigheid.

Uit ingewonnen inlichtingen blijkt dat de televisienieuwsdienst van oordeel was dat een nieuwe berichtgeving ter zake niet meer nodig was, vermits daar op zondag 30 september 1984 – dus één week voordien – reeds heel wat aandacht aan besteed was.

Op 30 september 1984 werd die zaligverklaring als headline genomen in het eerste televisiejournaal. Verder werd er een item, met beeld en onderschriften van 1 minuut 10 seconden, zonder studio-inleiding, aan gewijd. In het tweede journaal werd het bericht ingekort tot 40 seconden, eveneens zonder studio-inleiding. In het radionieuws van 13 uur werd verslag uitgebracht van de plechtigheid door een BRT-journalist vanuit Rome gedurende ongeveer 1 minuut.

Ten einde de verslaggeving te verzorgen moest de BRT een unilaterale verbinding aanvragen bij de RAI. Dit kostte de BRT 37.655 frank.

Bovendien was in het programma „Terloops” van zaterdag 22 september een reportage van 15 minuten over Broeder Isidoor uitgezonden.

Ik kan aanvaarden dat de televisienieuwsdienst op 7 oktober 1984 geen beeldverslag maakte van de viering te Kortrijk, maar ik meen dat de plechtigheid wel degelijk vermeld had moeten worden.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Dames en heren, ik heb zopas inlichtingen ingewonnen in verband met de commissievergaderin-

gen in de Kamer van Volksvertegenwoordigers donderdag aanstaande. Hierbij constateer ik dat de mededeling van de heer Van Elewyck als zouden er donderdagnamiddag in de Kamer drie commissievergaderingen zijn, niet juist is. Er is slechts één enkele commissievergadering, met name de Commissie voor de begroting.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, donderdag om 9 uur 30 is er een bijzondere commissie belast met het onderzoek van een wetsontwerp.

De Voorzitter : Mijnheer Van Elewyck, hebt u niet gezegd dat er drie commissievergaderingen waren ?

De heer J. Van Elewyck : Neen, mijnheer de Voorzitter, ik heb gezegd dat er donderdag vier commissievergaderingen zijn, gespreid over drie verschillende commissies.

De Voorzitter : U bent nu wel veel duidelijker dan daarstraks, mijnheer Van Elewyck. Ik neem daar akte van en zal u op de hoogte houden van het mij verstrekte antwoord.

De heer J. Van Elewyck : Dank u, mijnheer de Voorzitter.

VRAGEN (R.v.O. art. 66) (Voortzetting)

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de giftige lading van een in het Kempens kanaal te Lommel gemeerd rivierschip

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Geyselings tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de giftige lading van een in het Kempens kanaal te Lommel gemeerd rivierschip.

De heer Geyselings heeft het woord.

De heer F. Geyselings (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, het Be-

Geyselings

lang van Limburg van 7 oktober 1984 wijdt een bijzondere bijdrage aan een rivierschip dat in het Kempens Kanaal te Lommel gemeerd ligt en waarvan de lading zou bestaan uit giftige petrochemische produkten. Op 14 april 1983 reeds zouden OVAM-ambtenaren een bezoek aan dit schip gebracht hebben. Er werden stalen van deze lading genomen, maar tot op heden blijft de boot met het gif onaangevoerd liggen. Iedereen blijkt er vies van te zijn.

Kan de geachte Minister mij antwoorden op de volgende vragen ?

1. Wanneer en door wie werd OVAM van de aanwezigheid van de Shell117 en zijn giftige lading in kennis gesteld ?

2. OVAM-ambtenaren namen in april van vorig jaar stalen van de lading van de Shell117. Wat is de precieze lading van dit schip ? Werden er inderdaad op 14 april 1983 stalen van de lading genomen en welke zijn de resultaten van deze analyses ?

3. OVAM zou reeds circa 2 jaar op de hoogte zijn van de aanwezigheid van de Shell117. Het Kabinet van leefmilieu zou volgens genoemde krant slechts sinds enkele dagen van dit probleem op de hoogte zijn. Bestaat dan niet de verplichting de Minister van zulke aanslepende gifafvalproblemen in kennis te stellen ? Waarom is zulks in het gemelde geval niet gebeurd ?

4. Welke maatregelen zal de Minister nemen, enerzijds om het kanaalwater te beschermen tegen de giftige lading van de Shell 117 en anderzijds tegen de eigenaar van dit schip ?

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, in antwoord op zijn vraag, kan ik de heer Geyselings mededelen wat volgt.

1. De OVAM werd op 14 april 1983 in kennis gesteld van de aanwezigheid van het schip op het Kempens Kanaal te Lommel.

De boot bevat evenwel geen giftige lading in de zin van het koninklijk besluit van 9 februari 1976, houdende algemeen reglement op de giftige afval.

2. Op 14 april 1983 werden inderdaad monsters genomen van de lading. Het analyseverslag maakt melding van rottende graankorrels in een pasteuze massa. De pasteuze massa bevat diverse afvalstoffen waarvan de meetresultaten een beperkte aanwezigheid aantonen van lichte koolwaterstoffen eigen aan grondstoffen zoals creosoot, creoline en carboline.

3. Gezien de OVAM enkel adviserend kon optreden en haar normale toezichtsfunctie uitoefende inzake een afvaldossier waarbij geen giftige afvalstoffen waren en evenmin een onmiddellijk gevaar voor de volksgezondheid of het leefmilieu bestond, werd ik over deze zaak niet ingelicht.

De Dienst der Scheepvaart die bevoegd is, had immers beslist tot de opruiming van het schip en zijn lading over te gaan, dit na advies en onder toezicht van de OVAM.

4. De opruimingswerken die intussen gestart zijn, zullen ongeveer 7 weken duren. Zij worden van nabij gevolgd door de OVAM. Over de verantwoordelijkheid en de uiteindelijke financiering zal de bevoegde rechtbank zich te gelegener tijd uitspreken, vermits het dossier door de Dienst der Scheepvaart aanhangig gemaakt werd bij het Parket.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

MOTIES tot besluit van de interpellatie van de heer E. Beysen tot de heer K. Poma, Vice-voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de TV-berichterijding en de objectiviteit van de BRT

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heren Van

Elewycck, Van den Bossche en De Beul, enerzijds, en de eenvoudige motie van de heren Verhaegen en De Grève, anderzijds, tot besluit van de interpellatie van de heer Beysen tot de heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de TV-berichterijding en de objectiviteit van de BRT.

Overeenkomstig artikel 5 1, punt 5 van het reglement stemmen wij eerst over de eenvoudige motie van de heren Verhaegen en De Grève, die voorrang heeft.

De heer Van den Bossche heeft het woord.

De heer L. Van den Bossche : Mijnheer de Voorzitter, ik heb alleen een vraag te stellen aan de indieners van de eenvoudige motie.

Gezien de inhoud van de motie die wij hebben ingediend, begrijp ik echt niet de bedoeling van die eenvoudige motie. In onze motie staat : „Sluit zich aan bij de verklaringen van Minister Poma over de objectiviteit in de BRT-berichterijding”. Met andere woorden, de inhoud van die motie is een akkoord met de verklaring van de Minister. Daarop nog een gewone motie gaan indienen, lijkt mij onzinnig te zijn. Ik stel voor dat de gewone motie wordt ingetrokken en dat over onze motie wordt gestemd.

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, dat is een aangelegenheid waarover tot in het oneindige kan worden gediscussieerd. Het is bijna als het zoeken naar een antwoord op de vraag : wat was er eerst, de kip of het ei.

Luidens het reglement dient men een eenvoudige motie in wanneer men het eens is met de verklaring van de Minister. Ik heb geen enkele reden om aan de goede bedoelingen van Minister Poma te twijfelen. In zijn verklaring zijn er wel enkele nuances waarin ik hem niet helemaal volg, dat is juist. Het is logisch dat een gewone motie wordt ingediend wanneer wij ons akkoord verklaren met hetgeen de

Verhaegen

Minister die middag heeft gezegd en waarmee wij ons vertrouwen in de Minister van Cultuur bevestigen.

De Voorzitter : Begin van de stemming over de eenvoudige motie.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
69 leden hebben ja geantwoord ;
18 leden hebben neen geantwoord ;
23 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Bosmans J.
Bourgeois A.
Breyne P.
Bril L.
Buchmann J.
Claes A.
Coppieters A.
Daems J.
d'Alcantara A.
De Clercq C.
Decoster M.
De Groot E.
Deleeck H.
De Loore-Raeymaekers
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
Devos G. (Mevr.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Flamant E.
Franck B.
Geens G.
Grootjans F.
Heughebaert M.
Horlait D.
Kelchtermans L.
Lenssens J.

Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Piot F.
Poma K.
Rutten M.
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Steyaert R. (Mevr.)
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborgh F.
Vandersmissen E.
Van Herreweghe M.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Weckx H.

NEEN hebben geantwoord :

Belmans J.
Capoen M.
Caudron J.
De Beul A.
de Bruyne H.
Debusseré F.
De Mol J.
Desseyn J.
Draulans H.
Gabriels J.
Geyselings F.
Meyntjens O.
Peeters W.
Somers J.
Van Grembergen P.
Vanhorenbeek L.
Van Steenkiste F.
Vervaet D.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Baldewijns E.
Boel H.
Bogaerts A.
De Baere A.

De Batselier N.
De Bremaeker J.
De Loor H.
Detiège L. (Mevr.)
Galle M.
Hancké L.
Laridon A.
Lefeber O. (Mevr.)
Maes R.
Marmenout G.
Seeuws W.
Van den Bossche L.
Vandenhove M.
Vanderheyden V.
Van Elewyck J.
Van Steenkiste R.
Vanvelthoven L.
Willockx F.
Wyninckx J.

De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de redenen voor hun onthouding kenbaar te maken.

De heer L. Van den Bossche : Mijnheer de Voorzitter, mijn fractie heeft zich onthouden bij de stemming, ik herhaal, niet omdat wij niet akkoord gaan met Minister Poma maar om te protesteren tegen het misbruik dat wordt gemaakt van de gewone motie.

De heer R. Maes : Mijnheer de Voorzitter, ik ben afgesproken met de heer Vermeiren.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer M. Capoen c.s. betreffende de herziening van het gewestplan Ieper-Poperinge ter schrapping van het tracé van de autoweg Pecq-Armentières — 268 (1983-1984) — Nr. 1

Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie en stemming

De Voorzitter : Dames en heren, wij stemmen nu bij zitten en opstaan over het voorstel tot voorrangbehandeling in de Commissie van het voorstel van resolutie van de heer Capoen.

De heer P. Van Grembergen : Wij vragen de hoofdelijke stemming.

De Voorzitter : Dat kan niet ; hierover beslis ik zelf. U moogt natuurlijk de

Voorzitter

hoofdelijke stemming vragen, maar bij een dergelijke stemming stemmen wij bij zitten en opstaan. Indien er echter enige twijfel over de uitslag zou bestaan, zal ik wel overgaan tot de hoofdelijke stemming.

De heer Capoen heeft het woord voor een verklaring vóór de stemming.

De heer M. Capoen (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, gezien het belang van de resolutie die ter stemming wordt gelegd, zou ik graag uw aandacht willen vragen voor de volgende problematiek. Op 22 juni 1983 heeft de Vlaamse Executieve beslist een stuk van het tracé ingetekend op het gewestplan van Pecq-Armentières te schrappen. Wie zegt „een stuk” zegt automatisch dat nog een gedeelte van het tracé op het gewestplan blijft bestaan. Nu is ons voorstel het logisch doortrekken van de beslissing van de Executieve en wij vragen bijgevolg in deze resolutie dat de Vlaamse Raad bij de Executieve zou aandringen om dit resterend stuk te schrappen.

Wij vragen hiervoor voorrang, mijnheer de Voorzitter, en tevens hoogdringendheid, omdat wij vaststellen dat dagelijks op dit ingetekend tracé opmetingen worden verricht door het nationale Ministerie van Openbare Werken van de heer Olivier ; dat deze metingen heel wat hinder en ongerustheid bij de bevolking verwekken, vooral bij de landbouwers die gehinderd worden in hun werkzaamheden op het veld en waarvan zelfs sommigen met de rijkswacht in contact zijn gekomen omdat zij de landmeters gewoon naar huis sturen.

In het licht van deze zaak vragen wij voorrang en hoogdringendheid, gezien wij menen te weten dat aangezien dit tracé is ingetekend op het gewestplan, tracé dat men nu de verwarringsstichtende titel „de Westelijke omleiding van Menen” noemt, men op basis van het gewestplan deze weg kan uitvoeren zonder de toestemming van de betrokken Minister van het Vlaamse Gewest.

De Voorzitter : Wij stemmen bij zitten en opstaan over het voorstel tot voor-

rangbehandeling in commissie van het voorstel van resolutie van de heer Capoen.

De leden die het voorstel steunen, worden verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie is niet aangenomen.

Bijgevolg blijft de normale procedure in commissie van toepassing.

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren J. Van Elewyck en L. Van den Bossche betreffende een mediaconventie
– 280 (1983-1984) – Nr. 1.

Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie en stemming

De Voorzitter : Wij gaan over tot de stemming bij zitten en opstaan over het voorstel tot voorrangbehandeling van het voorstel van resolutie van de heer Van Elewyck.

De heer A. De Beul : Mijnheer de Voorzitter, ik veronderstel dat deze stemming zal plaatsgrijpen, maar dat wij daarna ook zullen stemmen over het wijze voorstel van onze collega Verhaegen, om een commissie ad hoc voor het mediabeleid op te richten.

Ik neem dus aan dat dit het voorwerp van een volgende stemming zal uitmaken.

De Voorzitter : Thans stemmen wij over de voorrangbehandeling.

De leden die het voorstel tot voorrangbehandeling steunen, worden verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie is niet aangenomen.

Bijgevolg zal de normale procedure in de Commissie worden gevolgd.

Het incident is gesloten.

SAMENSTELLING VAN EEN COMMISSIE

Oprichting

De heer A. De Beul : Mijnheer de Voorzitter, ik heb wel duidelijk vóór de stemming over de voorrangbehandeling van het voorstel van resolutie van collega Van Elewyck uw aandacht gevestigd op het feit dat wij een tweede stemming verwachten over het wijze voorstel van collega Verhaegen om een commissie ad hoc voor het mediabeleid op te richten.

De Voorzitter : Indien iedereen het daarover eens is, moeten wij niet stemmen.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, ik herhaal mijn voorstel om in de Commissie voor de cultuur tot een bijzondere werkgroep of een commissie ad hoc te komen, waardoor wij dit belangrijke probleem zo vlug mogelijk kunnen bespreken.

Mijn fractie is het daarmee eens en wij vragen een stemming.

De Voorzitter : Gaat het om een commissie ad hoc in de schoot van de Commissie voor de cultuur of gaat het om een bijzondere commissie buiten de Commissie voor de cultuur ?

De heer A. De Beul : Ik denk dat wij tot én afzonderlijke commissie ad hoc moeten komen. Inderdaad, op de agenda van de Commissie voor de cultuur staan reeds een veertigtal punten, zodat het onmogelijk is van deze Commissie nog een groep af te splitsen. Daarbij dient ermede rekening te worden gehouden dat ook de Minister moet kunnen aanwezig zijn.

Bijgevolg verdient het de voorkeur een afzonderlijke commissie ad hoc voor het mediabeleid op te richten. Dit is ten volle verantwoord, gezien de zwaarwichtige beslissingen die de Executieve de jongste weken op dat vlak heeft genomen.

De Voorzitter : Gaat de Raad in principe akkoord om een bijzondere commissie, los van de Commissie voor culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming, op te richten tot behandeling van het mediabeleid ? (*Instemming*)

Ik neem akte van het akkoord van de Raad. De samenstelling van deze commissie zal in het Bureau worden geregeld. Het Bureau zal aan de fracties vragen de namen van de leden die voor deze commissie in aanmerking wenselijk te komen, kenbaar te maken.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer J. Van **Elewyck** tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, **Gemeenschapsminister** van economie en werkgelegenheid, over het algemeen beleid van de Vlaamse Executieve

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Elewyck tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, **Gemeenschapsminister** van economie en werkgelegenheid, over het algemeen beleid van de Vlaamse Executieve.

De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, geachte collega's, toen, op 22 december 1981, nu nagenoeg 34 maanden geleden, de Vlaamse Raad in zijn midden de negen leden aanduidde die sedertdien de Executieve vormen, trad een nieuwe fase van de staatshervorming in.

Die negen leden werden aangewezen volgens het proportioneel systeem, in verhouding tot de toen geldende numerieke getalsterkte van de fracties. De bijzondere wetgever had inderdaad in de wetten op de staatshervorming voor de eerste vier jaar van de geheel onafhankelijk werkende nieuwe instellingen geopteerd voor een soort „unionisme” van de eigen Gewest- en Gemeenschapsregering.

Dank zij dit „unionisme” moest en zou men erin slagen, de nieuwe instellingen gestalte te geven. Het Vlaamse dynamisme moest tot ontplooiing kunnen komen, over de ideologische en filosofische grenzen heen. In hechte samenwerking moest men, zo stelde het de geest van de bijzondere wet van augustus 1980, de eerste moeilijkheden overwinnen, de Gewesten en de Gemeenschappen stevig uitbouwen.

In de algemene inleiding tot haar beleidsverklaring van 21 januari 1982 stelde de Executieve het als volgt voor :

„De Vlaamse Gemeenschap moet nu haar eigen politieke gestalte uitbouwen. Dit moet gebeuren met behulp van de nieuwe instellingen en met de bevoegdheden en middelen die tot onze beschikking staan en die wij maximaal zullen aanwenden.”

Meér dan tweederde van de termijn gegund aan de proportionele formule is sedertdien verlopen.

Het is dus tijd om na te gaan wat er terecht is gekomen van de beleidsverklaring zelf, van de beloften geformuleerd tijdens de bespreking van dit document, van de soms stoere taal die toen hier werd gevoerd.

Vanaf de eerste dag hebben wij gesteld dat de staatshervorming geweld werd aangedaan door de wijze waarop, zonder enig ernstig overleg, binnen de Executieve op beschamende wijze tot taakverdeling werd overgegaan. De op nationaal vlak gevormde politieke meerderheid legde ook in de Vlaamse Executieve haar wil op. Niet alleen tijdens die gedenkwaardige eerste vergadering, maar sedertdien telkens „grote ontwerpen” als het ware voorgekauwd worden opgediend, en prompt door een feitelijke meerderheid tegen de gedwongen oppositie worden goedgekeurd. Zelfs de schijn van het unionisme wordt niet meer gehandhaafd... Die houding weegt natuurlijk op de werking van de Executieve, en op de werking van onze Raad.

Collega's die in de Vlaamse Raad na dikwijls langdurige debatten bepaalde teksten aanvaardden, aarzelden

niet binnen de kortste tijd in het nationale parlement hun goedkeuring te hechten aan precies de tegenovergestelde teksten. „Het snel operationeel maken van de eigen instellingen” was doelstelling nummer één in de beleidsverklaring van de Vlaamse Executieve.

Wat is daarvan sedertdien terechtgekomen ? Enkele openbare instellingen, waarvoor het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap exclusief bevoegd zijn, werden bij decreet opgericht : de Instelling Kind en Gezin, de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding, het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen, de Vlaamse Maatschappij voor waterleidingen.

Ze kunnen geen van allen operationeel worden gemaakt, ofwel omdat één van de meerderheidspartijen in de Senaat het wetsontwerp blokkeert dat de corresponderende nationale instellingen moet afschaffen, ofwel gewoon bij gebrek aan middelen.

Andere onontbeerlijke, eigen instellingen werden nog niet opgericht – herinner u de doelstelling nummer één van januari 1982 ! – omdat de Executieve ter zake nog geen enkel initiatief nam. Ik denk met name aan de opsplitsing van onder meer het Nationaal Instituut voor de Huisvesting, de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting en de Nationale Landmaatschappij.

De door de nationale Regering aan de Executieve en aan een meerderheid uit de volksvertegenwoordiging opgedrongen wet ter regeling van de lasten en baten van het verleden blijkt nu al volledig ten nadele van de Vlaamse Gemeenschap uit te vallen – en zal mede de eerstvolgende jaren enorme budgettaire problemen veroorzaken. U wist dat, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, vóór de eindstemmingen in het nationale parlement.

Toch heeft u uw goedkeuring gegeven aan deze teksten – omdat u slaafs, óók in de Executieve, de nationale meerderheid volgt. De Voorzitter van de Executieve blijft, tegen beter weten in, ronkende verklaringen afleggen

Van Elewycq

waarin het heet dat de wetten van 1980 op een maximale wijze uitgevoerd worden. Telkens de Nationale Regering echter de bevoegdheden restrictief interpreteert of op onwettelijke wijze terugschroeft wordt dit zonder morren geslikt.

Enkele voorbeelden kunnen dit illustreren.

Naast een regionaal fonds voor prototypes, met bescheiden middelen weliswaar, bestaat nog een nationaal fonds voor prototypes met veel meer middelen. Het nationaal fonds voor prototypes keert voorschotten uit aan niet-nationale sectoren, zonder merkbare reactie van de Executieve. Sommige bedrijven eten zelfs uit de twee ruiven.

Wat het industrieel beleid betreft, stellen we vast dat de nationale Minister van Economische Zaken de prospectie van buitenlandse investeerders behartigt. Het betreft hier echter een exclusieve regionale aangelegenheid. De Voorzitter van de Executieve heeft zich beperkt tot het afgeven van een protestbrief aan de Eerste Minister.

Het reconversiebeleid is door de **herstelwet** volledig nationaal gehouden. De Gewesten mogen echter wel financieel bijpassen om de projecten te betalen.

De nationale Minister van Buitenlandse Zaken weigert dat de Gemeenschapsminister van Cultuur, culturele akkoorden zou afsluiten. Werd daartegen al met resultaat geprotesteerd bij de Eerste Minister ?

Collega's, de Vlaamse Gemeenschap mag wel Vlaamse vlaggen leveren aan onze ambassade en andere diplomatieke posten – maar deze vlaggen mogen van de nationale Minister niet aan de vlaggemasten gehesen worden. Heeft de Executieve hiertegen al gereageerd ?

De nationale Minister van Economische Zaken installeert een studiec ommissie om de steenkoolproblematiek te onderzoeken. Minister Geens is er als de kippen bij om een Vlaamse commissie te installeren om hetzelfde

probleem te onderzoeken. Sommige „deskundigen” – allen behorend tot één politieke familie – schijnen in de twee commissies te zitten. Wie is er nu bevoegd om inzake steenkool te beslissen ?

De verdeelsleutel van het Gemeentefonds onder de drie Gewesten is nadelig voor Vlaanderen. Als ik goed ben ingelicht is deze zaak zelfs besproken, lange tijd geleden, op het Overlegcomité. Ik neem aan, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, dat u ondertussen reeds veel herinneringsbrieven hebt verstuurd naar de Eerste Minister.

De Vlaamse gehandicapten herinneren zich de brief die Minister Steyaert in volle vakantie aan het Rijksfonds voor Minder-Validen geschreven heeft om bijkomende besparingen op te leggen. Is dit Rijksfonds nu een nationale parastatale of een parastatale van de Vlaamse Gemeenschap ?

Wat heeft de Voorzitter van de Vlaamse Executieve gedaan tegen het overschrijden van de staalenvolp met 8 miljard bij Belfin ?

Heeft de Voorzitter enige actie ondernomen tegen het afwijzen van het textielplan in 1984 door de EEG ? Heeft de Executieve hierover advies uitgebracht zoals voorzien in de bijzondere wet of legt zij zich zonder meer neer bij deze beslissing ?

Ook op het praktische vlak, als het er op aankomt werkplaatsen te redden, blijft de Voorzitter van de Executieve duidelijk in gebreke. Eén enkel voorbeeld : het drama van de Antwerpse Walserijen.

De Antwerpse Walserijen zijn een klein bedrijf (190 mensen), dat op 31 oktober grotendeels gesloten zal worden, als gevolg van het Cockerill-Sambre-drama.

Men voorziet :

- de stopzetting van de walsactiviteit ;
- het behoud van de zandstralerij (12 tot 20 personen) ;
- het overnemen van 48 personeelsleden in een nieuw bedrijf, de NV Verzinkerij Antwerpen ;
- de afdanking of op brugpensioenstelling van het overige personeel.

In het kader van het Staalplan was via Alinvest een enveloppe voorzien van 150 miljoen frank voor de Antwerpse Walserijen, ter dekking van de cash-drain en ter financiering van de reconversie-inspanningen en sociale tegemoetkomingen. Deze enveloppe zou naar verluidt reeds voor 90 miljoen opgebruikt zijn. Het restant is dus beschikbaar voor de reconversiesteen aan de nieuwe NV Verzinking en het sociaal passief.

Dit dossier ressorteert onder de staalsector, met andere woorden een van de „nationale sectoren”. Nochtans kan of mag de Vlaamse Regering in dit dossier niet volledig „onwetend” zijn, om twee redenen :

– principieel kan de Vlaamse Executieve aanwezig zijn bij de beraadslagingen van het zgn. „Vlaamse Ministercomité”, opgericht bij het staalakkoord van 26 juli 1983. Ten minste zou de Voorzitter van de Vlaamse Regering als een bevoorrechte partner op de hoogte moeten zijn van de beslissingen die dienaangaande getroffen worden in de schoot van het „Vlaamse Ministercomité” ;

– bovendien bestaat principieel de

Senator J. Pede (PVV), opnieuw tot Voorzitter van de Raad verkozen, houdt zijn gelegenheidstoespraak. Voorgrond : mevrouw C. Smitt (CVP), wier mandaat als Secretaris van de Raad eveneens werd vernieuwd

Van Elewycq

mogelijkheid om financieel tussen te komen in de ondersteuning van de nationale sectoren, binnen de enveloppe die daarvoor beschikbaar gesteld is, bijvoorbeeld via de successierechten. De Antwerpse Walserijen — nogmaals — zijn een onderdeel van de nationale sectoren.

Daarom zouden wij graag de mening kennen van Minister Geens en weten welke stappen hij onderneemt met betrekking tot de volgende punten.

1. Is Minister Geens op de hoogte van argumenten met betrekking tot het al dan niet economisch rendabel zijn van de Antwerpse Walserijen — criterium dat voor Minister Eyskens doorslaggevend moest zijn voor de sluiting ?

2. In de Waalse staalsector heeft men bekomen dat alle afgedankte werknemers binnen de sector geherklasseerd werden. Voor de Antwerpse Walserijen zal dit niet het geval zijn. Overigens, van de 60 werknemers van de nieuwe NV Verzinking komen slechts 48 uit de Antwerpse Walserijen. Kunnen op dit vlak grotere inspanningen gedaan worden ?

3. Er heerst een buitengewone onduidelijkheid en verwarring met betrekking tot de beschikbare enveloppe van 150 miljoen frank en de mate waarin deze reeds zou „opgebruikt” zijn. Sommigen menen zelfs dat deze enveloppe nog niet eens voldoende groot zou zijn voor het sociaal passief. Heeft Minister Geens meer precieze informatie ?

4. Weet Minister Geens welke beslissingen ter zake tijdens de laatste weken werden genomen ? **(De Minister is in gesprek met de heer Tant)**

Mijnheer de Minister, ik veronderstel dat collega Tant u een dringend probleem heeft voor te leggen. Ik zal dus even wachten. **(Ontkennend gebaar van de heer Tant)** Als het u niet stoort zal ik dan mijn interpellatie voortzetten.

Men kan deze voorbeelden vermenigvuldigen. Ik zou, in het kader van deze interpellatie, ook kunnen wijzen op de thesaurie- en begrotingsproble-

men waarmee de Executieve geconfronteerd wordt.

Ik wil daarmee echter wachten tot de zich als rampzalig aankondigende begrotingsrondes in de Executieve achter de rug zijn. Nu echter wil ik er de aandacht op vestigen dat zowel de wijzigingen aan de gewone wet op de staatshervorming als de niet-uitvoering van de basisakkoorden betreffende de financiering van de Gewesten en de Gemeenschappen sterk in ons nadeel spelen maar ze werden op nationaal niveau telkens en telkens weer ook door uzelf goedgekeurd.

Het is duidelijk : een oplossing van de institutionele, structurele en financiële problemen waarmee we geconfronteerd worden is slechts te vinden op het politieke vlak. Die mogelijkheid bestond als alle fracties bereid gevonden waren eensgezind op te treden, zowel in de Raad als in de Executieve.

U heeft een andere weg gekozen — niet die van de permanente dialoog, maar van de confrontatie. Dat u aldus uzelf en uw artificiële coalitie weerloos maakt en in feite overlevert aan de nationale Regering moet uzelf weten. Dat u echter, door aldus te handelen, het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap belet snel tot volle ontplooiing te komen is een politieke fout, waarvoor u verantwoording verschuldigd is. **(Applaus bij de SP)**

De Voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen **(op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het komt de politieke allure van een jonge instelling als de Vlaamse Raad te goede dat men bij de opening van het parlementair jaar aan de diverse fracties de kans biedt hun respectieve stellingen te veruitwendingen ten aanzien van het gevoerde en het te voeren beleid.

Het biedt tevens de gelegenheid aan de Vlaamse Executieve een afgelijnd beeld weer te geven van de resultaten van het tot nog toe gevoerde beleid. Een politieke positiebepaling bij de hervatting van de werkzaamheden kan alleen maar bijdragen tot meer duidelijkheid.

De toon van deze inleiding verraadt dat de PW-fractie gretig van de geboden gelegenheid gebruik maakt om een aantal standpunten aan de aandacht van de Vlaamse Raad te onderwerpen, die gesitueerd zijn in de uitvoering van de staatshervorming ; de bevoegdheidsafbakening tussen diverse instellingen en in de financiering van het Gewest en de Gemeenschap.

Het is een gemeenplaats te stellen dat voor niemand de verwachtingen van de staatshervorming 1980 volledig werden ingelost. Toch mag deze vaststelling niet aangegrepen worden om de staatshervorming van 1980 in een te eenzijdig negatief daglicht te stellen.

Dat de eerste fase van de uitvoering van de staatshervorming gepaard zou gaan met belangentegenstellingen was voorspelbaar. Meer zelfs, de grondwetgever van 1980 had zulks ingezien en had rekening gehouden met het aan bod komen van belangentegenstellingen tussen enerzijds de nationale Regering en de gewestelijke Executieven, anderzijds de gewestelijke Executieven onderling.

In het pas geïnstalleerde Arbitragehof, worden met betrekking tot de belangentegenstellingen hoge verwachtingen gesteld, als bindteken van de samenstellende delen van de natie.

De ontwikkeling van de eigen instellingen van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap zijn thans in een fase getreden die toelaten een aantal beleidsopties naar voren te schuiven, die prioritair de aandacht opeisen met het oog op het veilig stellen van de toekomstkansen van onze eigen instellingen.

Bij ontstentenis van een gemeenschappelijk streefdoel in het uitbouwen van onze eigen Vlaamse instellingen in relatie tot de Belgische natie, heeft de proportioneel samengestelde Vlaamse Executieve de verwachtingen niet kunnen inlossen die in haar werden gesteld.

De PW-fractie betreurt deze vaststelling te moeten formuleren, omdat wij als Vlaamse liberalen, gestuwd door de bezielende overredingskracht van

Beysen

wijlen Minister van Staat Herman Vanderpoorten, de promotors waren van de proportionele samenstelling van de Vlaamse Executieve.

Wij hoopten op die wijze met de Vlaamse Executieve én de Vlaamse Raad uit te stijgen boven de enge partijbelangen, om zodoende ruimte te creëren voor het optimaal uitoefenen van de bevoegdheden, toegewezen door de wetten op de hervorming van de instellingen. Onze verwachtingen werden beschaamd.

De uitoefening van het dubbele mandaat vormt ongetwijfeld de oorzaak van het niet inlossen van deze verwachtingen en wat meer is, het dubbele mandaat ligt veelal aan de basis van communautair gekrakeel.

De oppositie in Kamer en Senaat en de feitelijke oppositie in deze Vlaamse Raad heeft van de uitoefening van het dubbel mandaat louter om opportunistische redenen, misbruik gemaakt.

Het is overduidelijk dat we niet over de vereiste geestesgesteldheid beschikken om ons solidair in te zetten voor de volle uitwerking van de hervorming van de instellingen, die nochtans met de door de Grondwet vereiste tweederde meerderheid werd goedgekeurd. Dat blijkt onder meer ook uit het feit dat de oppositie systematisch de werking van het „Studiecentrum voor de hervorming van de Staat” heeft geboycot.

Omdat we echter beseffen dat er geen weg terug is, wel integendeel, mag geen enkele inspanning onverlet worden gelaten om nieuwe ideeën een kans te geven. Het komt ons voor dat de Vlaamse Raad in dit streven een belangrijke rol kan vervullen.

Voor de PW-fractie lijkt het aangegeven dat de Vlaamse partijen, via hun politieke fracties, elk een inventaris opstellen van de uitvoering van de staatsvorming van 1980, waarna dient nagegaan welke nieuwe initiatieven gemeenschappelijk kunnen genomen worden.

Het komt mij voor dat in het na te streven overleg met de politieke fracties

ruimte zal moeten ingebouwd worden voor onder meer het herbepalen van de rol van de provincies versus het Gewest en de Gemeenschap.

Waar in 1980 de mening overheerste dat het doorvoeren van de regionalisering het lot van de Provincies zou bezingelen, dient nauwelijks vier jaar later vastgesteld dat velen de mening zijn toegedaan dat de Provincie als intermediair niveau ook in de toekomst een essentiële taak te vervullen heeft.

Het uitstel van executie dat de Provincies bekwamen in 1980, heeft merkwaardig genoeg aan deze diep in onze staatsstructuur gewortelde instelling nieuwe impulsen gegeven.

Velen zijn thans de mening toegedaan dat een goedwerkende en politiek verantwoordelijk ke Provincie een dam moet vormen tegen het gevaar dat de regionalisering tot een nieuwe centralisering zal leiden.

De PW-fractie is geneigd deze nieuwe trend te volgen mits een herschikking van het intermediair niveau, dat de Provincie is, kan doorgevoerd worden en mits systematisch nagegaan wordt hoe dubbelwerk, hoe overlapping van taken kan vermeden worden.

De heer O. Van Ooteghem : Daartoe dient u zelf bij te dragen.

De heer E. Beysen : Mijnheer Van Ooteghem, ik heb daar geen probleem mee. Zoals u weet was ik de indienen van de desbetreffende voorstellen. Trouwens, ik maak van de gelegenheid gebruik u als Voorzitter van deze Commissie te verzoeken dit voorstel zo snel mogelijk aan de orde van uw commissiewerkzaamheden te stellen.

De heer O. Van Ooteghem : Dat zal geschieden.

De heer E. Beysen : Een rationele afbakening van taken tussen Provincies enerzijds en Gewest en Gemeenschap anderzijds, kan een reële bijdrage leveren in de beperking van de overheidsuitgaven.

Het streven naar een optimale besteding van de schaarse beschikbare middelen zal een constante zorg blijven, hoofdzakelijk omdat de Vlaamse

Executieve in lengte van jaren zal geconfronteerd blijven met aanzienlijke financiële lasten, die voortspruiten uit verplichtingen die werden aangegaan toen de toenmalige deelregeringen nog deel uitmaakten van de centrale Regering.

De heer J. Van Elewycq : De fameuze lasten en baten uit het verleden !

De heer E. Beysen : Als men bovendien vaststelt dat de regionale instellingen met lede ogen moeten vaststellen dat een deel van de uitgaven die zij doen niet naar hun eigen instellingen, maar naar de nationale Schatkist terugvloeien — denken we maar aan de BTW-ontvangsten en belastingen — dan kan de vraag over de middelen waarover de regionale instellingen moeten kunnen beschikken, niet langer uit de weg worden gegaan.

De PW-fractie heeft steeds gepleit voor de volle uitwerking van de wetten van 8 en 9 augustus 1980 ; dit impliceert tevens dat het Gewest en de Gemeenschap moeten kunnen beschikken over de gelden waarop zij wettelijk recht hebben, om aldus te kunnen voldoen aan het vervullen van de verplichtingen die de uitvoering van de wetten oplegt.

Uit de moeilijkheden die gerezen zijn — en nog rijzen — bij het opstellen van de begroting 1985, kan nu al afgeleid worden dat, ondanks een nooit geziene besparingsdrang, de financiële middelen van Gewest en Gemeenschap ontoereikend zullen blij ken.

Het lijkt aangewezen dat de Vlaamse Executieve bij de nationale Regering aandringt om een overleg op gang te brengen over nieuw toe te kennen middelen, waardoor de toekomstige ontplooiing van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap veilig kunnen worden gesteld.

Vanuit deze beginselverklaring zal de PW-fractie haar initiatieven en acties bepalen in het nieuwe parlementaire jaar dat vandaag in de Vlaamse Raad wordt ingezet. **(Applaus bij de PW en CVP)**

De Voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Van Grembergen **(op de tribu-**

Van Grembergen

ne) : Mijnheer de Voorzitter, einde 1985 eindigt de huidige regeling omtrent de samenstelling van de Vlaamse Executieve.

Dit betekent dat wij drie jaar de kans hebben gehad, weliswaar vanuit een bevoorrechte positie, de politieke werking van deze Executieve objectief te bekijken.

Het is mijn bedoeling zonder veel retoriek, een beetje koel en afstandelijk, enkele vaststellingen te formuleren.

Ten eerste, bij het starten van de Vlaamse Executieve werd zij in de brede Vlaamse opinie gedragen door zeer veel goodwill, in alle milieus, zowel de sociale organisaties als de werkgevers, evenals de vier voornaamste politieke fracties in deze Raad.

Men kon op zijn minst gewagen van een positief vooroordeel. De Voorzitter van de Vlaamse Executieve heeft dit trouwens met een slagzin vertolkt : „Wat wij zelf kunnen doen, kunnen wij beter doen”.

Het is duidelijk dat deze positieve benadering in het brede veld van de waarnemers kon worden verklaard door de afkeer die er was ontstaan ten opzichte van het centraal gezag, met alles wat daar aan negatiefs over werd gezegd, geschreven en verteld. Men dacht ongetwijfeld dat een Vlaamse Regering zinvoller zou besturen, zuiniger en krachtadiger, en pragmatisme gepaard zou laten gaan met politieke correctheid.

Wanneer men nagaat hoe de Vlaamse Executieve bij de start overkwam bij de publieke opinie is dit ongetwijfeld de weergave van wat er toen leefde.

Hoe groot het gebrek aan burgerzin bij de Belgische bevolking ook moge zijn ten opzichte van de centrale staatsinstellingen, er bestond toch een begin van burgerzin, een begin van goodwill ten opzichte van wat men noemde de Vlaamse Regering. Ik verwijs in dit verband naar de publicaties van de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve uit die tijd over deze aangelegenheid. Er was bij de Vlaamse bevolking zeer duidelijk een

verwachting naar een correct gezag en men verwachtte dat de Vlaamse Regering en de Vlaamse Raad dit zouden verwezenlijken. Aanvankelijk was er dus een zeer positieve beoordeling.

Deze positieve beoordeling had ook te maken met het feit dat de vier grote Vlaamse partijen en in de Vlaamse Regering vertegenwoordigd waren en dat zij gezamenlijk de verantwoordelijkheid zouden moeten dragen. Wanneer wij met mensen over politiek spreken stellen wij immers een moeheid en in zekere zin zelfs een afkeer tegenover de politiek vast. Door de aanwezigheid van de vier belangrijke politieke partijen hoopte men dat de Vlaamse Regering meer vleugelslag zou krijgen en meer inhoud zou kunnen geven en dat het gekibbel en de verlamdende discussies voorbij zouden zijn. Deze Regering zou eindelijk zich gezamenlijk kunnen inspannen voor het verwezenlijken van de belangrijke taken die haar werden opgedragen, namelijk in deze moeilijke tijd iets doen voor onze bevolking. Men hoopte werkelijk dat deze Regering in staat zou zijn de problemen op te lossen.

Wat gebeurde er echter, collega's ? De coalitievorming en de machtsopdeling in de Vlaamse Executieve leidde tot een eerste ontuchtering. Collega Beysen heeft hiernaar ook verwezen. Ik versta wel wat hij gezegd heeft, maar toch begrijp ik zijn redenering niet. Zijn fractie heeft immers onmiddellijk toegegeven aan deze machtsopdeling. Zij grepen liever naar het manna van de machtsopdeling dan zich te houden aan de correcte afspraken die waren gemaakt over een evenredige machts- en bevoegdheidsverdeling in de Vlaamse Executieve. De publieke opinie zag dat de vier belangrijke Vlaamse partijen geen afstand konden doen van de politieke zeden die heersen binnen Belgisch staatsverband en dat zij op het Vlaamse vlak dezelfde fouten maakten.

Er kwam echter nog een tweede ontuchtering. Ik ga in dit verband een zwaar woord doelbewust gebruiken. De CVP- en PVV-mandatarissen in de Vlaamse Regering gedragen zich eigenlijk als collaborateurs van de centrale Regering. Bij discussies beschouwen zij de belangen van de ei-

gen instelling en de eigen macht en bevoegdheid niet als prioritair, maar zij willen in de eerste plaats de centrale Regering ten dienste zijn en afschermen tegenover deze rechtvaardige kritiek die hier in deze Raad meermaals werd geuit.

— Mevrouw G. Devos, Eerste Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.

Dit was de tweede ontgoocheling ten opzichte van de Vlaamse Raad en van de Vlaamse Executieve.

Wij hebben thans een evenredige regeringsvorm.

Minister J. Lenssens : Wat een slechte regeringsvorm is.

De heer P. Van Grembergen : Dat is een andere beschouwing. Institutioneel werd het echter zo voorzien en meer bepaald op vraag van de liberale groep. Aan dit verzoek tot evenredigheid werd tegemoet gekomen in ruil voor het goedkeuren van de Grondwetsherziening van 1981. Dit was de koop. Zij voorzagen immers dat zij anders mogelijks geen rol zouden gespeeld hebben in de Vlaamse Executieve. Maar eenmaal dat de zaak in hun voordeel werd geregeld, hebben zij van al hun principes afstand gedaan. Dat is de werkelijkheid.

De heer J. Van Elewyck : Zeer juist.

De heer P. Van Grembergen : Ik heb er geen bezwaar tegen dat binnen het evenredigheidssysteem een bepaalde groep de leiding heeft. Dat is politiek correct. Wel ben ik tegen het feit dat de verdeling van de evenredige bevoegdheid ook op het praktische terrein werd uitgehold en misbruikt.

De heer E. Beysen : Het is toch ook geweten dat uw Gemeenschapsminister al het mogelijke heeft gedaan om een andere coalitie te vormen die precies hetzelfde zou hebben gedaan.

De heer P. Van Grembergen : Daarom wil ik er u op wijzen dat ik niet gekant ben tegen het feit dat een bepaalde politieke groep de leiding van het evenredigheidssysteem wil hebben. Dat lijkt mij totaal correct. Gans anders is het feit dat men de bevoegdheid en de macht eenzijdig misdeelt en opdeelt naar twee politieke frac-

Van Grembergen

ties. (**Onderbreking van de heer Beyssen**) Hopelijk is u bovendien enigszins beschaamd over de koop die u in 1981 gesloten heeft.

De heer J. Van Elewyck : Het ergste is dat ze zelfs niet beschaamd zijn.

Minister J. Lenssens : Ik ben niet beschaamd.

De heer F. **Grootjans** : Laat dat potje maar gedekt.

De heer H. de **Bruyne** : De prognose van de liberalen is onjuist gebleken. Indien zij dit destijds voorzien hadden dat ze nationaal in de meerderheid zouden zetelen dan hadden zij de afspiegelingsformule nooit voorgesteld. Dit is nogal voor de hand liggend.

De heer P. Van Grembergen : Hoe gebrekkig hun middelen en mogelijkheden zijn, toch stellen wij vast dat de Vlaamse Executieve erin slaagde de eerste periode bij de publieke opinie zeer hoog te scoren door het nemen van allerlei initiatieven. Op zichzelf heb ik daar niets tegen, integendeel, ik ben er zeer gevoelig voor en keur ze trouwens goed. Met Flanders' Technology en met het aanbrengen en verspreiden van deze idee heeft u inderdaad iets gepresteerd wat niemand kan afkeuren.

Tegen het idee van de derde industriële revolutie, de DIRV-actie, heb ik niets.

De heer J. Van Elewyck : Maar...

De heer P. Van Grembergen : Inderdaad roept dat een toekomstbeeld op en brengt, tegenover grijze motivering en demotivatie, hoop en motivatie voor onze bevolking. Dat kan ik goedkeuren want dit is positief.

De vragen rijzen : waar blijven de **verwezenlijkingen** ? Waar zijn de geldmiddelen ? Welke zijn de mogelijkheden binnen het beleid ?

Zinnen, frasen en verkoopstechnologie op reclamevlak alleen zijn niet voldoende. Zoals de heer Van den Bossche zegt mag het niet alleen window dressing zijn om het imago kunstma-

tig op te drijven terwijl de werkelijkheid zeer pover is.

De heer J. Van Elewyck : En veel geld kost.

De heer P. Van Grembergen : Allengs blijkt dat de geldmiddelen, waarover de Vlaamse Gemeenschap beschikt, omgekeerd evenredig zijn met haar roem of haar imago : enerzijds zeer hoog opgetild in de publieke opinie en anderzijds geen geldmiddelen.

Dat is natuurlijk moeilijk te begrijpen voor de burger : voor de man in de straat zijn staatskas, staatsmiddelen, Vlaamse middelen, Vlaamse Raad en nationaal Parlement in elkaar verweven. Weinigen kunnen voldoende onderscheid maken. Ik vraag mij trouwens af, mocht men een belangrijk deel van de leerkrachten in het Vlaams onderwijs ondervragen, die toch de zorg hebben voor de maatschappelijke vorming van hun leerlingen, of zij dit onderscheid wel exact kunnen maken gezien de moeilijkheden van het systeem en wat wij er zelf soms van maken.

Toch dringt het door dat er iets hapert, aan de hand van praktische voorbeelden. Enerzijds ziet de bevolking dat op centraal vlak ongelooflijk veel geldmiddelen ter beschikking zijn van bijvoorbeeld Cockerill-Sambre en anderzijds vinden zij het onbegrijpelijk dat er geen geld is voor Nobels-Peelman, Fabelta, de culturele sector, het onderwijs.

Dat komt bij de bevolking, bij de kiezer, bij de mensen die ons omringen en die ons vragen wat wij doen met ons politiek mandaat, onbegrijpelijk over.

De Vlaamse Regering is wat bevoegdheden betreft precies een uitstekend reclamebureau en image-building is haar zeker toevertrouwd. Geld heeft ze echter niet en macht nog minder.

Bij discussie met de centrale Regering trekt de Vlaamse Executieve aan het kortste eind. Ofwel verloochent ze haar standpunt, ofwel verandert zij haar standpunt, ofwel heeft ze geen standpunt, ofwel zwijgt ze. Talrijk zijn de voorbeelden van bevoegdheidsconflicten inzake internationale ak-

koorden, de bevoegdheid van de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve, industriële vernieuwing, wetenschappelijk onderzoek, tewerkstellingspolitiek en het Participatiefonds, waarvan de Vlaamse Raad voorstander was.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve heeft zelfs beroep aangetekend. In het centraal Parlement stemmen echter allen, die de meerderheid in deze Vlaamse Regering steunen, voor wat op nationaal vlak wordt gedicteerd. Dat is de werkelijkheid.

Er is nog meer. Een Minister van de centrale Regering, Minister van Binnenlandse Zaken Nothomb, verhindert dat de kwartaalvoorschotten aan de gemeenten worden uitbetaald, ook in Vlaanderen, omdat de Waalse Gewestexecutieve met haar documenten niet klaar is.

Zo volgt het ene conflict op het andere. Wie trekt aan het korste eind ? De Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse Executieve.

Zevende vaststelling : zijn die conflicten misschien het gevolg van het feit dat de Vlaamse Raad of de Vlaamse Executieve haar bevoegdheden te buiten gaat ? Helemaal niet want zowel deze Raad als de Vlaamse Executieve hebben er altijd schroomvallig over gewaakt binnen het raam van de wettelijkheid te blijven terwijl het Waalse Gewest en de francofone Gemeenschap op alle terreinen agressief zijn. Zij waren niet correct, zomin als de centrale Regering want ook deze heeft de voorbije drie jaren, in plaats van de grondwetsherzieningen consequent en correct uit te voeren, geprobeerd haar bevoegdheden opnieuw in te palmen en terug te nemen. Kan men op deze wijze samenwerken ? Besluit : de moeilijkheden komen van de centrale Regering.

Achtste vaststelling : de gevolgen zijn navenant.

In de publieke opinie is van het imago, dat de Vlaamse Executieve en de Vlaamse Raad hadden drie jaar geleden, niet veel meer overgebleven. Maak u geen illusies.

Van het imago rest niet veel. Straks zal

Beysen

de begrotingsbespreking een operatie waarheid worden. Met 80 miljard inkomsten, met een interestlast van 20 miljard, zijnde 1/4, met voor een deel niet indrukbare lasten van lonen en vastleggingen is er geen enkele mogelijkheid meer tot het voeren van een echt beleid. Op de terreinen waar nog iets kan worden gedaan heeft men geen middelen beschikbaar. Men heeft geen frank meer, geen duit. Alleen rest er maar armoede en afbraak. We zullen straks de protestacties van allen wel horen.

De oorzaak daarvan ligt onbetwistbaar bij de centrale Regering die de strop rond de financiële middelen van de Gemeenschap heeft gelegd en in deze politiek van uithongering en drooglegging geholpen werd door de paarden van Troje.

Negende vaststelling : door het mislukken van de Vlaamse Executieve dromen sommigen nu terug luidop van een vernieuwd unionisme, of een provinciaal federalisme. Men zegt : we hebben ze drie jaar de kans gegeven. Ze hebben drie jaar kunnen presteren maar er gebeurt niets, alles ligt lam. De staatsvorming van 1981 is een fiasco. Een stap terug kan niet. Wij moeten vooruit. Ik ben niet de enige die dat zegt. Dat wordt geformuleerd in alle kringen bij voorbeeld door de heer Santens, de Voorzitter van het Vlaams Economisch Verbond die onlangs nog duidelijk pleitte voor meer regionale autonomie. De huidige aard, zegt de heer Santens, en de omvang van de regionale bevoegdheid schept heel wat onduidelijkheden. Dat leidt dagelijks tot conflictsituaties die in de wetgeving zelf zijn ingebouwd. Tegelijkertijd is er een gebrek aan middelen. Met een begroting van 80 miljard kan de Vlaamse Gemeenschap niet het beleid voeren dat thans noodzakelijk is. Zijn conclusie is dat het geen zin heeft autonomie te geven aan de Gemeenschappen wanneer men hen het geld ertoe niet geeft. In werkelijkheid betekent zulks dat geen autonomie wordt verleend. Dat is niet mijn conclusie alleen, maar ook de conclusie van iemand die op een ander terrein werkzaam is binnen de Vlaamse Gemeenschap.

Soms zegt men dat de staatsvorming van 1981 maximaal moet worden benut om de bevoegdheden naar de Vlaamse Regering en naar de Vlaamse Raad toe te spelen. Dat is onder andere de inhoud van de 11 juli toespraak van de voorzitter van de CVP, de heer Swaelen. De heer Swaelen zegt : „In de eerste plaats moeten al de mogelijkheden van de staatsvorming van 1980 maximaal worden benut voor de overdracht van de bevoegdheden naar de Vlaamse Regering en naar de Vlaamse Raad”. Geachte collega's, wie heeft dat tegengehouden, wie heeft dat verhinderd ? Wie hanteert op het centrale vlak de sleutels van de macht om dit te doen. Enerzijds pleit men voor de toepassing van de staatsvorming, maar in feite is men er tegen, want men wil er niets aan doen. Ik kan geen andere conclusie trekken. Collega's, dit is een vorm van politieke schijnheiligheid. Drie jaar centrale Regering hebben juist het omgekeerde bewezen van wat de heer Swaelen tijdens zijn 11 juli toespraak formuleerde.

Daarom is het noodzakelijk dat in deze Vlaamse Raad in volle klaarheid over de toekomst van Vlaanderen kan worden gesproken. Dit betekent dat deze Vlaamse Raad de mogelijkheid moet krijgen om daarover een gesprek te hebben. Niet zelden werd in deze Raad belet het probleem open te trekken onder het mom van bevoegdheidsbeperking. De decreetmogelijkheden zijn inderdaad door de Grondwet beperkt. De gespreksthema's zijn echter niet beperkt en niets belet ons zo breedvoerig mogelijk te spreken over wat onze gemeenschap aanbelangt en over wat voor onze gemeenschap goed zou zijn.

Mijn partij en mijn fractie streven naar een Belgische confederatie. Het is ons goed recht daarover argumenten te hebben.

Minister J. Lenssens : Zeg eens wat u daarmee bedoelt...

De heer P. Van Grembergen : Met een confederatie bedoelen wij dat de federale staten zouden beslissen wat zij afstaan aan de centrale macht, wat zij nog gezamenlijk willen doen en wat zij zelfstandig willen doen. De beslis-

sing komt dus niet meer van boven.

Minister J. Lenssens : Dus eerst separatisme. **(Samenspraken)**

De heer P. Van Grembergen : U moet niet op alle slakken zout willen leggen en onze visie bewust verkeerd interpreteren. **(Applaus op de banken van de VU)** Als men met verdachtmakingen begint, dan kan er geen gesprek komen. Ik zou evengoed kunnen zeggen dat uw bedoelingen inzake federalisme, geen echte federalistische bedoelingen zijn, maar bedoelingen van unionisme. Ik wil dit echter niet beweren, ik wil uitgaan van de goede trouw van die voorstellen op basis van federalisme. Als men aan federalisme denkt dan vertrekt men vanuit een bepaalde redenering. Wij als confederalisten willen aan de Gemeenschappen de grootst mogelijke bevoegdheid geven om zelf te beslissen, maar koesteren ook nog de wens om bepaalde zaken gezamenlijk te doen, terwijl separatisme wil zeggen totale splitsing waarbij de Gemeenschappen niets meer met elkaar te maken hebben. Dat is separatisme ! Dat weet u zeer goed ! **(Applaus bij de VU)**

Minister J. Lenssens : Mijnheer Van Grembergen, u hebt gezegd dat confederalisme impliceert dat twee autonome deelstaten samen beslissen wat ze verder nog samen gaan doen. Als u dat zegt, zegt u meteen dat u de stap van de separatie gaat nemen om nadien te confedereren. **(Protest bij de VU)** Ik weet dat de waarheid soms pijn kan doen. U moet bovendien mijn soort federalisme niet in vraag stellen, want ik heb mijn federalisme niet verdedigd vanop de tribune en er geen bepaling aan gegeven, die u aan uw confederalisme wèl hebt gegeven.

De heer P. Van Grembergen : U kan aan uw federalisme geen bepaling geven, maar uit uw daden kan men afleiden welk federalisme u in lengte van jaren bedoeld hebt.

Minister J. Lenssens : Over daden gesproken, mijnheer Van Grembergen, denk ik dat de pot hier de ketel verwijt. Ik ben de Egmontperiode niet vergeten en u ook niet. **(Protest en twistgesprekken. De Voorzitter hamert)**

De Voorzitter : Mijnheer Van Grem-

Voorzitter

bergen, u hebt het woord. Mijnheer de Minister, mag ik u verzoeken het antwoord aan de Voorzitter van de Vlaamse Executieve over te laten, want die wordt geïnterpelleerd.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de Minister, ik vind dit van u een buitengewone wijze om over Egmont te praten, wetende dat uw partij in meerderheid deze zaken heeft gesteund en u de voornaamste peiler van was.

Minister J. Lenssens : Uw partij ook, mijnheer Van Grembergen.

De heer P. Van Grembergen : Wij hebben onze verantwoordelijkheid daarover nooit ontlopen. Wij zijn trouwens naar de kiezer gegaan en die heeft geoordeeld. Maar doen, mijnheer de Minister, alsof u daar niets mee te maken hebt terwijl u in lengte van jaren mee gezondigd hebt en nu de kuise maagd wil uithangen, dat is schijnheiligheid. **(Applaus bij de W)**

Minister J. Lenssens : Bij mijn weten, mijnheer Van Grembergen, heeft de christelijke volkspartij ruiterlijk erkend dat zij zich in verband met het Egmontpact vergist had. Dat hebben wij uit de mond van uw leiders nooit gehoord.

De heer P. Van Grembergen : In onze democratie, geachte collega, moet de kiezer oordelen. Onmiddellijk na de verkiezingen heeft de heer Frans Van der Elst namens de partijleiding van de Volksunie gezegd dat wij ons, wat het Egmontpact betreft, politiek vergist hadden in de reactie die dit pact heeft opgeroepen. Het is ook zo dat de Voorzitter van onze partij daaruit op dat ogenblik de politieke conclusies heeft getrokken. Zijn mandaat als voorzitter heeft hij trouwens ter beschikking van de partij gesteld. Ik denk dat dit in een democratie en binnen een politieke partij de juiste wijze van handelen is. Wij aanvaarden op dat vlak geen enkele les, zeker niet van een partij die de grootste was in Vlaanderen en dus ook de grootste verantwoordelijkheid te dragen had. **(Applaus bij de W. Protest bij de CVP. De Voorzitter hamert)**

Ik vind het spijtig dat, naar aanleiding van het feit dat ik hier vanop deze tribune verklaar dat wij wensen dat in

deze Raad, ook op uitnodiging van uw partij, gesproken zou worden over de toekomst van deze Vlaamse Staat, u meent door verdachtmakingen aan zulk gesprek een kans te geven. Wij hebben alle argwaan, juist wegens uw reactie die bewijst op welke wijze men in uw partij over mogelijke onderhandelingen oordeelt en denkt.

Minister J. Lenssens : Mijnheer Van Grembergen, u is begonnen met te spreken over een confederaal model. Ik heb u gevraagd te zeggen wat u daarmee bedoelt. U hebt daar dan een verklaring over afgelegd, waarop ik geantwoord heb dat, indien u zulk objectief vooropstelt, dit meteen impliceert dat u tot separatie moet overgaan alvorens tot confederatie te komen. Dat heeft u blijkbaar pijn gedaan.

De heer P. Van Grembergen : Helemaal niet.

De heer J. Van Elewyck : Tot wie is deze interpellatie nu eigenlijk gericht, tot Jan Geens of tot Gaston Lenssens ? **(Gelach)**

De Voorzitter : Gelieve niet meer te onderbreken, Minister Geens zal straks antwoorden op de interpellant.

De heer P. Van Grembergen : Ons verlangen naar de hervorming van de Belgische Staat – dit zeg ik als Vlaams nationalist – is niet gebouwd op opportunisten. In perioden dat het moeilijk was en dat we alleenstonden, hebben we dit ook gezegd. De anderen zijn ons gevolgd. Dat is geen verwijt, dat is een politieke vaststelling. Het is gemakkelijk om mee te lopen met de stroom, dan af te wachten en als het tij keert te trachten als het ware de klok terug te draaien.

De Vlaamse nationalist zijn ervan overtuigd dat de toekomst van het Vlaamse volk beter verzorgd en verzekerd is binnen de zorg en de regeling van een eigen, wettig staatsgezag.

Elk initiatief dat helpt dit te verwezenlijken zal onze steun ontvangen uit welke hoek het ook moge komen. **(Applaus bij de W)**

De Voorzitter : De heer G. Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter

van de Executieve, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik vind het inderdaad interessant wanneer bij het begin van een parlementair jaar, wij de kans krijgen om in diverse bewoordingen, tinten en kleuren, onze gal een beetje uit te spuwen over verschillende ontgoochelingen die velen van ons op verscheiden terrein in de loop van het jaar hebben opgelopen.

Ik ben voorstander van zulke interpellatie waarin iedere fractie haar mening kan geven over de voorbije jaren.

Uit een kort gesprek met een van mijn kinderen gisterenavond heb ik ervaren hoe ondoorzichtig de staatsstructuur eigenlijk wel is. Dit is niet alleen het geval bij studenten. Dat ware nog niet zo erg. Er is echter bij de hele bevolking een zeer grote onzekerheid, niet alleen over de Vlaamse Raad maar over de parlementaire instellingen in zijn geheel. Het heeft zijn belang dat wij eens overleggen waar wij staan als parlementsleden en hoe het staat met de Vlaamse Raad als volwaardig parlement. Wij moeten eens zeggen wat er schort en wat er goed is geweest.

Ik begrijp zeer goed de reactie van twee van mijn collega's die vanuit een andere invalshoek het beleid van deze drie jaar hebben besproken. Een moeilijke start houdt niet in se in dat men iets als waardeloos moet bestempelen en dat men niet op zoek hoeft te gaan naar positieve elementen van de drie voorbije jaren.

Positief is dat wij hier in de Vlaamse Raad in staat zijn om rustig met mekaar te praten zonder dat deze vergadering herschapen wordt in een heksenketel.

De heer J. Van Elewyck : Het probleem was niet een slechte start, maar wel het nemen van een valse start en dan toch blijven doorlopen.

De heer G. Verhaegen : Wij zullen daarop straks terugkomen. Eenieder heeft zijn eigen kwalificatie en zijn eigen beoordeling. Ik vind echter dat wij de Vlaamse Executieve onrecht aandoen door deze drie jaar als een zuiver negatieve ervaring te beschouwen. Ik beweer dat wij in de Vlaamse Raad belangrijk werk hebben geleverd. De vergaderingen staan op een

Verhaegen

heel behoorlijk peil. Ik verwijs hierbij naar bepaalde discussies onder meer in verband met de bevoegdheids- en belangenconflicten.

Bepaalde zaken moeten wij echter samen wijzigen. Ik denk bij voorbeeld dat een reflexieperiode moet worden ingebouwd waarbij in een éénkamerstelsel iedereen, ook het publiek, de kans krijgt zich te bezinnen over een gestemd decreet, dat nadien bij een tweede stemming definitief zou worden bevestigd. Dit is inherent verbonden aan een éénkamerstelsel en dit hebben wij bij voorbeeld bij de totstandkoming van de wet van 1980 uit het oog verloren. Het is maar een detail, maar het is wel belangrijk om het vertrouwen dat men nu in de Vlaamse Raad stelt, te bevestigen. Ik heb herhaalde malen ervaren dat bij een decreet dat gestemd is, zij het in verband met ruimtelijke ordening, leefmilieu of gehandicaptenbeleid, men nogmaals zou willen nadenken over het probleem en dit decreet bij wijze van tweede lezing opnieuw in de Commissie ter bespreking zou willen brengen. Wij hebben dit – en collega Van den Bossche kan dit beamen – inderdaad een paar keer gedaan. Daarmee wil ik beklemtonen, geachte collega's, dat het experiment dat wij hebben aangevangen, niet louter negatief mag worden beoordeeld.

Ik wil trouwens ook niet negatief beoordelen – en ik voelde mij een beetje gekwetst, in zover men dat in de politiek mag zijn – door het feit dat men zegt dat de Vlaamse Executieve eigenlijk van „Flanders' Technology” een Vlaamse kermis heeft gemaakt. Ik kan u alleen bevestigen dat, wanneer men in technische instituten naar jonge mensen luistert, men inderdaad een hoop heeft gesteld en een verwachting heeft gekoesterd. Ik ben niet de eerste om te beweren dat de spits-technologie de niet-alleen zaligmakende motor is om tot economische heropleving te komen. Ik beweer dat misschien 20 procent van de tewerkstelling in de Verenigde Staten in deze sector is gebeurd en 80 procent in de courante, normale, traditionele sectoren. „Flanders' Technology” heeft ook in het buitenland een indruk gegeven

– en niet alleen een indruk maar een stimulans – van een vernieuwd economisch beleid. .

Wanneer aan mijn universiteit in Gent...

De heer L. Van den Bossche : Het is ook de mijne.

De heer G. Verhaegen : Wanneer aan onze universiteit een wereldcentrum is gegroeid in de biochemie en de biotechnologie, met wetenschappelijke vorsers die werkelijk op wereldniveau staan, dan is mijn volgende vraag : waar halen wij en de gehele Vlaamse Gemeenschap, maar ook nationaal, de miljarden die eigenlijk noodzakelijk zijn om een dergelijk wereldcentrum economisch en commercieel te ondersteunen ?

Beste collega's, laten wij daarover niet discussiëren en elkaar de mantel uitlegen. Mij bekommert het zeer sterk, waar wij ook economisch de begeleiding kunnen geven om deze nieuwe zaken, die groeiend zijn en geen Vlaamse kermis zijn, te realiseren. Inderdaad, dit is gestoeld op 20 jaar dynamisch beleid van één van de grondleggers van dergelijk onderzoek aan deze universiteit.

Wij kennen deze zelfde voorbeelden in andere sectoren in Leuven en we kennen ze ook in Brussel. Laten wij niet ontkennen dat de Vlaamse Executieve als eerste heeft ingespeeld op deze nieuwe mogelijkheden om een stimulans te geven voor de heropbloei van een nieuw economisch beleid in Vlaanderen.

Ik vind dit zeer positief. Ik wil dan ook persoonlijk de Voorzitter feliciteren voor de dynamiek, die hij ter zake heeft betoond.

Inzake de verdere uitbouw van een efficiënte arbeidsbemiddeling en de coördinatie van de welzijnssector, alsmede inzake het leefmilieu – en hier vraag ik de bevestiging van de aanwezige specialisten – kan niet worden ontkend dat de aanpak en de dynamiek van de laatste drie jaar niet kan worden vergeleken met hetgeen wij een tiental jaren geleden hebben gekend. Dit werd niet bewerkstelligd door de nationale Regering, maar ge-

creëerd in de schoot van de Vlaamse Executieve.

De heer D. Vervaeke : Er is een gebrek aan middelen.

De heer G. Verhaegen : Collega's, laten wij samen de oefening maken – wij hebben dat in onze fractie reeds gedaan – welke bevoegdheden wij hebben en hoeveel van deze bevoegdheden in de diverse commissies, bij wijze van besprekingen, nota's en voorstellen, aan bod zijn gekomen.

Er zijn een aantal witte vlakken waarover wij in deze Vlaamse Raad nooit tot een ernstige bespreking gekomen zijn. Dit heeft niets te maken met de wet van 1980 ; dit heeft te maken met de dynamiek zelf van onze collega's van bepaalde commissies van de Vlaamse Raad.

Ik wil hier geen onderscheid maken tussen de diverse Ministers van de Vlaamse Executieve. Laten wij een inventaris opmaken en nagaan wie in deze Vlaamse Executieve de mogelijkheden die hem ter beschikking stonden maximaal heeft aangewend en wie niet. Ik ben er niet afkerig van een dergelijke inventaris op te maken.

Ik zou nogmaals willen onderstrepen dat ik dit niet louter negatief wens te bekijken, maar een poging zou willen doen om de belangrijke positieve elementen uit dit driejarenbeleid aan te halen.

Vervolgens kom ik tot een tweede aandachtspunt.

Vanzelfsprekend was ik getroffen door de scherpe kritiek die op de structuren zelf van 1980 werd geuit. Wie van ons stelt zich geen ernstige vragen ? Wij zullen dit tijdens de bespreking van de begroting volgende maand nog duidelijk onderstrepen.

Verleden jaar hebben wij inderdaad dagenlang een bespreking gevoerd over details en over het beleid van elke Minister. Ik maak mij geen illusies over wat de bespreking volgende maand zal zijn : het zal een louter politieke discussie zijn, met de vraag of wij inderdaad de financiële middelen en de structuren hebben om wat wij begonnen zijn volwaardig, niet alleen te voltooien, maar ook verder te zet-

Verhaegen

ten. Ook voor mijn fractie is de wet van 1980 alleen maar een start.

Collega Van Elewyck heeft zoëven gesproken over „een valse start” ; ik zeg dat het een behoorlijke start was, die ons in staat heeft gesteld een nieuwe richting inzake regionalisering in te gaan, waarbij het nationale Parlement ons minstens de kans en de structuren heeft gegeven om te starten.

Nu is onze vraag – en ik geloof dat niemand van ons blind is voor de onvolkomenheden – op welke wijze wij deze goodwill, dit behoorlijk werk, kunnen voltooien.

Een eerste discussiepunt : de werkzaamheden van het Studiecetrum voor de Staatshervorming.

Ik heb zopas een collega „fopspeen” horen roepen ; de benaming heeft weinig belang. Ik stel vast dat het Studiecetrum voor de Staatshervorming geen normaal nationaal overleg mogelijk maakt, omdat iedereen niet aanwezig is en omdat in feite de collega's onderling in de Vlaamse fracties het niet eens zijn over de globale en essentiële uitgangspunten.

Ik begrijp de politieke terughoudendheid van bepaalde politieke formaties, ofschoon ik dat betreur. Ik pleit ervoor, ik zeg dat zeer openhartig, dat wij na een andere fase – waar ik een suggestie zou willen doen en die collega Van Grembergen daarnet ook heeft onderstreept – uiteindelijk, na een duidelijk overleg tussen de Vlaamse fracties zouden kunnen komen tot een nationaal overleg.

Ik heb daarnet gezegd dat er een aarzeling is bij de bevolking over de waarde van de parlementaire instellingen. Wat mij het meest verontrust, is de onvoorstelbare politieke en economische agressiviteit tussen de Gemeenschappen. Wij kunnen daarvoor onze ogen sluiten en ons hoofd in het zand steken. Wij kunnen echter niet ontkennen dat deze agressiviteit en dit politiek opbod zich 10 km verder onder elkaar op een verontrustende wijze voordoen. Vroeg of laat zal men toch tot een belangrijk nieuw overleg

moeten komen. De conflictsituaties worden niet opgelost. Het overleg dat wij hebben geïnstitutionaliseerd blijft niet behoorlijk te werken. Ik zeg het nog eufemistisch, maar het is zo. Vandaar dat dit studiecetrum voor de staatschervorming dat nochtans door de Regering goed was bedoeld, niet kan bereiken wat het normaal zou moeten kunnen bereiken, om allerlei zuiver politieke redenen die ik begriip, maar die een realiteit zijn. Wij zouden nochtans in dat studiecetrum moeten kunnen praten over een nieuwe bevoegdheidsverdeling Gewesten-nationale Regering, over een nieuwe optie voor de financiële middelen en over de relatie tussen het nationale Parlement en de Raden. Ik denk onder meer aan het dubbel mandaat. Het is niet enkel vandaag dat ik dat zeg. Reeds jaren heb ik niet de materiële onmogelijkheid, maar de psychologische rem van dit dubbele mandaat onderstreept. Ik mag dit veel vrijmoediger zeggen dan sommige andere collega's omdat ik tot de meerderheidsfractie behoor.

Hoe kunnen wij dat doen ? Bestaat er een kans dat wij in het Vlaamse Parlement tot een nieuw overleg komen tussen de Vlaamse fracties om een reeks van deze wrange onvolkomenheden, om deze remmingen Nationale Regering-Vlaamse Executieve die wij nu gevoelen uit de weg te helpen. Als fractieleider mag ik dit zeggen. Een minister van de Vlaamse Executieve kan dit niet zeggen. Denkt u dat iemand van ons blind is voor de zeer belangrijke conflictsituaties die velen onder u in de Vlaamse Executieve kennen ? Mijn uitnodiging is dus zeer duidelijk. Laten wij de procedure bepalen. Ik vind het positief dat ik deze namiddag duidelijk heb begrepen dat wij naar dit politiek overleg tussen de Vlaamse fracties kunnen komen, niet onder om het even welke voorwaarden, niet onder om het even welke procedure. Laten wij het echter niet doen om elkaar in de wielen te rijden. U mag dit niet verkeerd begrijpen. Ik zeg enkel dat wij onder elkaar vooraf de procedure duidelijk zullen bepalen zodat niemand bedrogen wordt en wij in hoofdzaak tot concrete en zinnige minimale afspraken tussen de politieke formaties kunnen komen, vooraleer wij naar het nationale overleg

gaan. Vroeg of laat moeten wij er toch toe komen, al was het maar voor de financiële structuur waarin ons land, de Gewesten en de Gemeenschappen zijn verzeild. Wij kunnen dit niet anders, aangezien u niet deelneemt aan dit nationaal studiecetrum. Laten wij dan, de voorbereiding van de Grondwetsverklaring samen opstellen en bepalen wat de gemeenschappelijke standpunten zijn.

Ik heb waardering voor de manier waarop mijn collega's van de fracties vanmiddag hun standpunt hebben vertolkt. Om mijn uiteenzetting te beëindigen, wens ik een duidelijke vraag te stellen die waarschijnlijk politiek het meest haalbaar is. Deze vraag is of wij, ondanks de vele aarzelingen van de jonge generaties – en diegenen die jonge kinderen hebben, begrijpen dit maar al te goed – vanuit deze Vlaamse Gemeenschap met de nodige kracht en openheid van geest, in deze moeilijke economische, maar ook maatschappelijke evolutie die wij nu meemaken, een nieuwe start kunnen nemen, na de vorige reeds belangrijke start.

Ik dank mijn collega's omdat zij het eens zijn over dit probleem te discussiëren. Ik hoop dat wij resultaten kunnen bereiken. Ik dank u voor uw aandacht. **(Applaus bij de CVP en de PVV)**

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens **(op de tribune)** : Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, de interpellatie van de heer Van Elewyck heeft door het feit dat de verschillende fractievoorzitters in het debat zijn tussengekomen, een ruimere draagwijdte gekregen. Het debat handelde vooral over de vraag : wat met de staatschervorming ? Ik heb vastgesteld dat bij de verschillende fracties de wens bestaat het geheel van de staatschervorming opnieuw te bekijken. Ook vroeger werden daaromtrent reeds vragen gesteld, Ik meen dat dit in alle vrijmoedigheid tussen de fracties moet kunnen gebeuren. De Executieve is vanzelfsprekend bereid indien nodig technische informatie te verstrekken en over bepaalde problemen eventueel bij komende gegevens mede te delen.

Geens

Ik zou willen uitgaan van het feit dat wij inderdaad vier jaar geleden een beleidsverklaring hebben afgelegd waarin uitdrukkelijk werd gewezen op het feit dat de mogelijkheden die de nieuwe staatshervorming biedt systematisch zouden worden aangewend om het beleid af te stemmen op de Vlaamse noden en ambities. Ik meen dat wij daar in belangrijke mate zijn in geslaagd, al ben ik de eerste om toe te geven dat op heel wat domeinen ongetwijfeld nog een belangrijke vooruitgang mogelijk is.

In de eerste plaats werd verwezen naar de samenwerking binnen de Executieve en daaruit volgend ook binnen de Raad. Uit de historische ontwikkeling blijkt dat de vraag naar participatie van de grote politieke partijen aan de macht werd gesteld door de Franstalige liberale partij die daarin later werd gevolgd door de Vlaamse liberale partij. Het was daarbij niet de bedoeling dat de beleidsopties eenstemmig zouden worden genomen. Men zag daarin veeleer een technische mogelijkheid om de grote politieke fracties toe te laten deel te nemen aan het beleid. Uitgaande van de ervaring met het agglomeratiecollege in de Brusselse agglomeratie, werd duidelijk bepaald dat een **voorafgaandelijke** verkaveling van de bevoegdheden die aan de verschillende politieke partijen zouden worden toebedeeld uitdrukkelijk in de wet zou worden ingeschreven. Dit is in de Vlaamse Executieve dan ook gebeurd, overeenkomstig de wettelijke bepalingen. Het is niet juist te beweren dat resterende bevoegdheden integraal aan bepaalde groepen zouden zijn toegewezen. Integendeel, de bevoegdheden die betrekking hebben op verschillende departementen zoals buitenlandse betrekkingen en toegepast wetenschappelijk onderzoek, werden toevertrouwd aan de betrokken Ministers die deze aspecten binnen een bepaald pakket bevoegdheden hadden. Dit is een eerste vaststelling.

De heer L. Van den Bossche : Dat is **implied power**.

Minister G. Geens : Een tweede vast-

stelling is dat het de bedoeling was dat de beslissingen collegiaal zouden worden getroffen. Dit is in feite ook zo gebeurd. Er werd een verdeling van de bevoegdheden doorgevoerd maar de belangrijke beslissingen worden collegiaal genomen echter niet betekent dat zij eenparig moeten worden genomen. Het is na inbreng van de verschillende opinies dat een beslissing moet worden genomen. Trouwens is dit in de realiteit, wanneer men wil vooruitgaan, de enige manier van werken. Wel heb ik vastgesteld dat voor veel beslissingen in heel wat, zelfs belangrijke gevallen het mogelijk is geweest een consensus te bereiken, in andere dan weer niet, maar iedereen neemt zijn **verantwoordelijkheid**, ook in de Raad waar de stemmingen plaatshebben.

Wanneer ik het heb over de mogelijkheden vervat in de staatshervorming dan bedoel ik in de eerste plaats het tot stand brengen van de structuur en van de middelen om een beleid te voeren. Deze structuur is vanzelfsprekend de administratie. Ik doe u opmerken dat reeds einde 1982 door de Vlaamse Executieve gezamenlijk en eenparig werd beslecht een model voor de Vlaamse administratie uit te werken : negen verticale departementen en drie horizontale en dat wij in functie daarvan eerst een **opvangkader** hebben tot stand gebracht zodanig dat wij tegemoetkomen aan de gevoelens van rechtszekerheid en aanspraak op bevordering in onze administratie en nadien een organiek kader hebben opgesteld in functie van de noodwendigheden van onze eigen taken. Dit werd trouwens door de Executieve eenparig goedgekeurd juist vóór het reces. Een aantal andere elementen die daaruit voortvloeien, zoals bijvoorbeeld het organieke reglement en de regeling van de sociale dienst van het departement, de toewijzing van specifieke bevoegdheden, werden reeds genomen zodanig dat de administratie geleidelijk aan volledig op haar kruissnelheid komt. U moet echter ook weten dat een dergelijke administratieve hervorming, waaraan tientallen jaren administratieve praktijk is voorafgegaan, niet van de ene dag op de andere tot stand komt en zij nog minder volledig op haar capaciteit kan werken.

Hetzelfde geldt wat de parastatalen betreft. De heer Van Elewyck heeft terecht gewezen op het feit dat deze parastatalen nog niet operationeel zijn. Een aantal zijn dit wel aangezien zij geen verband houden met de bestaande parastatalen. Voor deze die betrekking hebben op de huisvesting, op de jeugdbescherming, op de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding, bestaat de voorafgaande fase er van zelfsprekend in dat deze parastatalen nationaal bestaande, bij nationale wet ofwel worden afgeschaft, ofwel worden opgedeeld. In afwachting daarvan hebben wij voor een aantal onder hen reeds opvangstructuren tot stand gebracht, waarvan de Executieve trouwens te gepasten tijde zal bepalen wanneer zij in voege treden. Dit is niet het geval voor de huisvesting. Daarvoor werden nog geen opvangstructuren uitgewerkt. Ik zal niet verhehlen dat het hier om een zeer ingewikkelde materie gaat waarbij zowel het patrimonium als de verbintenissen van de bestaande maatschappijen regionaal zodanig door mekaar zijn vervlochten dat eerst een inventaris moet worden opgemaakt opdat duidelijk wordt volgens welke lijnen men aan boedelscheiding kan doen, ten einde niet te vervallen in de moeilijkheid dat wij nadien in dergelijke mate belast zijn met deze „hypotheken” uit het verleden, dat de nieuwe instelling niet kan werken.

Het is juist dat in de wet van 1980 alle bevoegdheden niet voldoende duidelijk zijn afgebakend.

Daarover gaat iedereen akkoord. Men hoort dikwijls – ik kan mij daarbij aansluiten – dat wij moeten komen tot meer globale bevoegdheidspakketten, die ofwel aan de Gemeenschappen, ofwel aan de Gewesten kunnen worden toevertrouwd. Ondertussen echter zijn de bevoegdheden bepaald zoals ze in de wet werden vastgelegd en men moet daarmee werken.

De andere moeilijkheid bestaat erin dat er geen afdwingbaarheid is voor de toewijzing van de bevoegdheden. Het is in functie van bepaalde wettelijke en reglementaire regelingen dat de bevoegdheidsverdeling geleidelijk aan tot stand komt. Gelukkig is op het

SP-fractievoorzitter J. Van Elewyck interpelleert Executievevoorzitter G. Geens (CVP) over het algemeen beleid van de Vlaamse Executieve. Achter de spreker : (links) Raadsvoorzitter J. Pede (PVV) en (rechts) de heer L. Vanvelthoven (SP)

vlak van de afdwingbaarheid van de juiste bevoegdheid voor ieder niveau van beleid een noodzakelijke en, hoop ik, voldoende stap gezet door de installatie van het Arbitragehof.

Wij hebben vanuit de Executieve verschillende regelingen voor vernietiging aanhangig gemaakt bij het Arbitragehof. Het gaat niet alleen over de bevoegdheden die door een andere Gemeenschap of een ander Gewest

onrechtmatig worden uitgeoefend, het gaat ook om bevoegdheden die door de nationale instanties tot zich worden getrokken, terwijl ze volgens de wetgeving van 1980 aan de Gewesten of Gemeenschappen moeten worden toevertrouwd. Ik denk bijvoorbeeld aan het participatiefonds voor de middenstand, waarvan wij volhouden dat het een regionale aangelegenheid is. De zaak zal worden beslecht door het Arbitragehof. Dit zal ons be-

langrijke indicaties geven over de wijze waarop wij in de toekomst dergelijke problemen moeten oplossen.

Er is geen afdwingbaarheid hier en nu voor de juiste bepaling van de bevoegdheden. Bijgevolg kan dit alleen gebeuren langs de weg van het overleg. Ook in het Overlegcomité Regering-Executieven werden een groot aantal dossiers aanhangig gemaakt waarvan sommige een positief resultaat hebben gekregen.

Op het stuk van het toerisme bijvoorbeeld zijn wij er van uitgegaan dat het een volledige gemeenschapsmaterie is. Dit werd betwist door de nationale Regering. Wij hebben dit in het Overlegcomité behandeld. Er werd beslist dat de hele materie van het toerisme, met uitzondering van de vestigingsvoorwaarden, wat in de wet van 1980 ook is vermeld, een aangelegenheid is die aan de Gemeenschappen moet worden toevertrouwd.

De heer P. Van Grembergen : Het is een kwestie van politieke wil, niet alleen van Arbitragehof en overleg. Ik stel vast dat vrijwel alle politieke partijen in dit land zeggen dat de staats-hervorming van 1980 maximaal moet worden uitgevoerd en niet minimaal. Welnu, de centrale Regering en de nationale Ministers interpreteren de staats-hervorming altijd minimaal. Het is dus duidelijk een kwestie van politieke wil. Zelfs met een Arbitragehof zal men de zaken niet altijd kunnen oplossen. Men zal ze in lengte van dagen kunnen sturen van de ene instantie naar de andere. Bij ons gaat het voor een groot deel dus om de politieke wil. Wanneer op het centrale vlak de politieke wil ontbreekt om de Gemeenschappen hun bevoegdheden goed te laten uitvoeren, dan zullen wij nooit uit de problemen komen. Men spreekt van „Bundestreue” en ik kan dat begrijpen. Er moet loyaleit zijn van het centrale gezag ten opzichte van de Gemeenschappen en niet alleen van de Gemeenschappen ten opzichte van het centrale gezag.

Minister G. Geens : Mijnheer Van Grembergen, ik heb zeer duidelijk gezegd dat wij hier uitgaan van de mogelijkheden waarover wij beschikken, passend in het kader dat momenteel bestaat. Bijgevolg hebben wij in de

Geens

eerste plaats op het vlak van de gerechtelijke beslechting de nodige initiatieven genomen om langs het Arbitragehof een aantal zaken duidelijk te stellen. Dan zijn er de mogelijkheden langs het Overlegcomité, waar ook een groot aantal dossiers werden aanhangig gemaakt. Het is voor niemand een geheim dat het Overlegcomité werd opgericht met de bedoeling dergelijke zaken te regelen. Dit Overlegcomité functioneert niet omdat de belangenconflicten of bevoegdheidsconflicten die daar totnogtoe werden aanhangig gemaakt, alleen maar kunnen worden geregeld wanneer er een consensus tot stand komt tussen alle participerende partijen. Dat is praktisch onmogelijk aangezien een partij die een zaak aanhangig heeft gemaakt, in principe haar eigen standpunt niet wenst op te geven. Wanneer men dus een consensus moet bereiken, komt men inderdaad niet tot een regeling. In geval men het echter toevertrouwt aan rechters die op onpartijdige wijze uitspraak kunnen doen dan komen er definitieve uitspraken. Voor de verdere werking van het Overlegcomité krijgt men dan ook een aantal indicaties. Dat wil niet zeggen dat men zich daar op een rechtsspraak aligneert maar er zal in ieder geval een aanduiding worden gegeven over de wijze waarop bepaalde betwistingen over bevoegdheden- en belangenconflicten kunnen worden opgelost.

De meer specifieke dossiers die hier werden aangehaald zal ik hierna behandelen.

In verband met de financiële mogelijkheden van de Gemeenschappen en de Gewesten wijs ik erop dat het stelsel dat in 1980 werd tot stand gebracht zeer duidelijk op twee elementen steunde. Enerzijds, kent men dotaties toe aan de Gemeenschappen en de Gewesten, waarvan de bedragen ondubbelzinnig werden vastgesteld, in absolute cijfers althans inzake de koopkracht, niet vatbaar voor om het even welke groei. In de wet werd alleen bepaald dat deze dotaties jaarlijks met een percentage van de waardevermindering van de munt zouden worden aangepast. Bijgevolg, was de volledige groei van de bevoegdheden

van de Gemeenschappen en de Gewesten een zaak van ontwikkeling van eigen middelen, voortspruitend uit de *ristorno's*, of beter, uit de opbrengst van localiseerbare belastingen. Op deze hoeksteen was de financiële regeling gebaseerd.

Thans stel ik vast dat dit systeem aan weerszijden van de taal- of gemeenschapsgrenzen verschillend wordt geïnterpreteerd. Bij iedere uitbreiding van de bevoegdheden grijpt men in Wallonië naar de eis van de verhoging van de dotaties. Zoals blijkt uit de voorbereidende werkzaamheden was duidelijk aangegeven dat de verdere uitbreiding van de bevoegdheden, waarmee vanzelfsprekend een gelijke groei van middelen zou gepaard gaan, uitsluitend kon worden gerealiseerd langs het beroep op de eigen middelen uit de *ristorno's*.

Deze stelling hebben wij trouwens altijd voorgehouden en zij werd totnogtoe in een groot aantal dossiers gerealiseerd. Ook in het dossier „schriftelijk onderwijs” is deze eis gesteld. In enkele andere dossiers gebeurde dit niet integraal : de toekenning van middelen uit het industrieel toegepast onderzoek, de prototypes en het Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw. Men heeft daar een formule gevonden die een vermenging is van de twee mogelijkheden, maar voor het belangrijke dossier van het personeel, waar het om grote bedragen gaat, is het principe wél toegepast.

Wij moeten er bijgevolg blijven op staan dat deze regeling wordt doorgetrokken. Binnen het globale concept kan er geen andere regeling denkbaar zijn.

Dit is trouwens de enige mogelijkheid om de eigen financiële verantwoordelijkheid te bepalen.

Als wij in de Vlaamse Executieve een begroting opstellen moeten wij natuurlijk uitgaan van de bevoegdheden die ons zijn toegewezen en de taak die wij moeten vervullen, maar ook van de middelen die beschikbaar zijn.

Indien wij bijgevolg onze verantwoordelijkheid willen opnemen mogen wij de financiën van de Vlaamse Ge-

meenschap niet belasten door bevoegdheden op zo'n manier uit te oefenen dat wij er de financiële middelen niet voor hebben. Dit geldt des te meer omdat wij inzake thesaurie vanzelfsprekend eveneens afhankelijk zijn van de middelen die momenteel beschikbaar zijn.

Het is uitgesloten, en wij hebben destijds deze formule zelf ter zijde gezet, dat wij zouden werken met een verhoging van de fiscaliteit, dit is een groter beroep op de bijdrage van de burgers. Wij hebben trouwens ook een systematisch beroep op leningen verworpen. Dat betekent niet dat er geen regelingen kunnen worden gevonden voor de lasten uit het verleden, die dikwijls een zeer grillig verloop kennen. Wij kunnen zoeken naar een regeling voor een afgezwakte, meer rechtlijnige terugbetaling van de lasten uit het verleden. Een dergelijke oplossing zal trouwens worden voorgesteld voor de huisvestingssector.

Binnen dit en een paar weken, hoop ik, zal de Raad in het bezit zijn van de begroting voor 1985 en op die manier nauwkeurig geïnformeerd zijn over wat de Vlaamse Executieve heeft beslist. Op dat ogenblik zal de Vlaamse Raad zijn verantwoordelijkheid in deze moeten opnemen.

Ik heb nu reeds in grote lijnen aangeduid hoe wij onze bevoegdheden zullen uitoefenen in het kader van de ter beschikking gestelde financiële middelen, die geleidelijk de groei zullen moeten kennen zoals die in de wetgeving is vastgelegd.

De heer J. Van Elewyck : Maar u bent hierop al teruggekomen, mijnheer de Voorzitter van de Executieve. U hebt bijvoorbeeld goedgekeurd dat de successierechten, die normaal bij de inkomsten voor de Gewesten moeten worden gevoegd, niet meer worden toegekend aan de Raden. Dit is een van uw contradicties. Ik heb aandachtig en zorgvuldig geluisterd. Ik ga ermee akkoord wanneer u zegt dat wij onze bevoegdheid ten volle moeten gebruiken en maximaal de middelen moeten aanwenden, zonder evenwel de burgers bijkomend te belasten. U doet en deed dat echter niet. U hebt zelf meer dan eens goedgekeurd dat

Van Elewycyk

sommige middelen terug worden afgevoerd van de begroting van de Vlaamse Raad en de Executieve. U handelt anders dan u spreekt.

Minister G. Geens : Wij hebben over de regionalisering van de nationale sectoren een advies uitgebracht in de Vlaamse Executieve. Ik heb dat hier uitvoerig toegelicht. Het is toen onmogelijk gebleken om de regionalisatie van de nationale sectoren wettelijk te regelen.

De heer J. Van Elewycyk : Dat is niet gebleken.

Minister G. Geens : Jawel, mijnheer Van Elewycyk. Wij hebben hierover een uitvoerig debat gevoerd. Precies omdat het onmogelijk was de wet van 8 augustus 1980 met de vereiste meerderheid te wijzigen zodat de nationale sectoren konden worden geregionaliseerd...

De heer J. Van Elewycyk : Daarover werd nooit gestemd.

Minister G. Geens : . . . hebben wij deze regeling betreffende de toewijzing van de middelen, die hetzelfde resultaat had, aanvaard. U moet ervan uitgaan dat de middelen die langs de successierechten ter beschikking komen van de Gewesten, na de regeling van de lasten van het verleden en de overschrijvingen van de thesaurie, definitief verworven zijn voor het Vlaamse of het Waalse Gewest. Dit is dus hetzelfde resultaat. De andere oplossing was theoretisch niet mogelijk.

De heer J. Van Elewycyk : U beslist daarover niet.

Minister G. Geens : Het reconversiebeleid is een voorbeeld van praktische verdeling van de bevoegdheden zoals die door de Vlaamse Executieve werd voorgesteld. De enige bevoegdheid die nog bij de nationale Regering en de nationale instanties ligt, is het bepalen van de grootte van het bedrag dat ter beschikking wordt gesteld voor de reconversie, en de verdeling hiervan over de verschillende Gewesten. De Vlaamse Executieve heeft daarentegen bewust geopteerd voor een eigen inbreng met gewestelijke middelen. Dit werd trouwens ook in de in-

terpellatie aangehaald. Deze inspanningen werden niet opgelegd door de nationale Regering, maar wij hebben ze op eigen initiatief genomen en ze is in de wetgeving ingeschreven. Alle modaliteiten, de uitvoering van het beleid en de keuze van de participaties die worden genomen, worden autonoom vastgelegd en zullen door de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen worden behartigd, behalve in die gevallen waar het gaat over participaties die een bepaalde omvang bereiken en waarvoor de goedkeuring van de Executieve is vereist.

U hebt een lijst gemaakt van de verschillende materies waarvoor wij tot op heden onvoldoende of helemaal niet bevoegd zijn. Ik kan echter onmiddellijk de initiatieven voorleggen die wij hebben genomen om de bevoegdheid van de Vlaamse Executieve duidelijk te poneren.

In vele gevallen is zoals u zegt deze aangelegenheid niet beslecht. Ik verwijs echter naar het algemeen principe dat ik dienaangaande heb vooropgesteld, met name dat een afdwingbaarheid in onzen hoofde niet bestaande is. Bijgevolg zullen wij naargelang het geval ofwel deze zaken bij het Arbitragehof aanhangig maken, ofwel zullen wij in overleg met de Regering, waar een groot aantal van deze aangelegenheden momenteel in onderzoek zijn, tot een regeling trachten te komen.

De Voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, zojuist heeft u, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, over participaties gesproken. In Vlaanderen hebben wij een ongelooflijk gebrek aan miljarden om initiatieven te steunen. U weet dat er langs Vlaamse kant 12,5 miljard trekkingsrechten waren naar aanleiding van het staalakkkoord. Dat is buiten onze bevoegdheid gevallen. Op dit ogenblik is reeds 8,25 miljard aan mogelijkheden voorbijgegaan om te beleggen. Niemand in Vlaanderen weet hierover iets, buiten de beheerraad van Sidinvest. De Gemeenschap heeft 12,5 miljard aan middelen ter beschikking gesteld. In

Vlaanderen weten de publieke opinie, noch wij als democratisch verkozenen ook maar iets over deze miljarden. Wij weten niet hoe ze gebruikt worden, waar ze belegd worden, waar ze zitten en hoe het op dit ogenblik verloopt. Dat zijn allemaal grote vraagtekens. Op dit ogenblik vraagt een belangrijk deel van het tussenkader bij Sidmar zich af — dit is maar een voorbeeld van de onsamenhangigheid van ons beleid en de ongeloofwaardigheid dat dit op het politieke vlak teweegbrengt — wat er met de miljarden gebeurt die normaal ter beschikking zouden moeten zijn om de renovatie in Vlaanderen te realiseren. Noch in deze Raad, noch in het centrale Parlement wordt ons een zinnig antwoord gegeven. Dit is onaanvaardbaar. Wat dit betreft zal u het met mij moeten eens zijn.

Minister G. Geens : De trekkingsrechten voor Sidmar en andere staalbedrijven in het Vlaamse land werden toevertrouwd aan bepaalde holdings zoals Sidinvest, Alinvest, enzovoort. Van bij de aanvang hebben wij gezegd dat deze aangelegenheden door het Vlaamse Gewest moesten behartigd worden.

De heer J. Van Elewycyk : Gebeurt dat ?

Minister G. Geens : Dit is niet gebeurd. Wel hebben wij met de Minister van economische zaken onderhandeld. We hebben een akkoord bereikt waarbij in de raden van beheer van deze instellingen ook vertegenwoordigers van de Executieve zullen opgenomen worden. Wij zijn dus betrokken bij het nemen van beslissingen. Dit akkoord moet worden uitgevoerd. Ik twijfel er trouwens niet aan dat dit zal gebeuren. Aldus participeren wij bij het nemen van beslissingen en hebben wij ook kennis van de informatie bij deze instellingen aanwezig.

Krachtens het systeem van deze wet — en vooralsnog zijn wij allen gebonden aan het uitvoeren van de wetten zoals zij werden gestemd — moeten wij wat deze aangelegenheden aangaat met hardnekkigheid bepaalde zaken trachten te bereiken. Het is zeer duidelijk dat alleen door systematisch bepaalde stappen te doen, in deze vooruitgang kan gemaakt worden. Dit is voldoende gebleken wanneer ik u op

Van Elewycck

het grote misverstand inzake de financiering heb geweest. De fundamentele optie die wij trouwens in het hele beleid hebben aanvaard is dat onze bevoegdheden integraal moeten worden uitgeoefend daar waar ze duidelijk afgebakend zijn. Ook op het vlak waar geleidelijk aan bevoegdheden moeten worden overgedragen kan dit beter systematisch gebeuren, eerder dan te trachten globale pakketten, waar men momenteel niet over heen kan, over te brengen. Ik denk aan de toepassing ervan op een concreet geval zoals bijvoorbeeld dit van het toegepast onderzoek in de nijverheid. Wij hebben, in resoluties door de Raad goedgekeurd, zeer duidelijk vooropgesteld dat de totaliteit van deze middelen moet worden overgedragen aan de Gewesten. Inmiddels hebben wij op drie domeinen - het overbrengen van de Dienst voor Nijverheidsbevordering, de Prototypes, en het Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw - vooruitgang geboekt, die ons moet toelaten een eigen politiek aan te vatten en die in de toekomst verder moet worden ontwikkeld.

Ik weet wel dat dit geen perfecte oplossingen zijn. Ik ben de eerste om mij daarover te beklagen, maar dat mag geen alibi zijn om, waar vooruitgang mogelijk is, deze niet toe te passen.

Wat wij hebbengedaan voor deze dossiers, geldt trouwens ook voor de bevoegdheidsproblemen. Systematisch worden de mogelijkheden om tot een duidelijke toewijzing van bevoegdheden te komen, door de Executieve benut.

Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, dat is in algemene lijnen een antwoord op de opmerkingen. Er zijn vanzelfsprekend een groot aantal punctuele dossiers waarop kan worden ingegaan maar dat was niet de bedoeling van deze interpellatie.

Het is belangrijk dat door verschillende fracties de vraag werd gesteld naar een gezamenlijke opbouw van de mogelijkheden die in de staatshervorming zijn vervat.

Iedereen weet dat het systeem van

1980 voor verdere verbetering en uitbreiding vatbaar is. Laten wij de ervaring, die wij deze jaren hebben opgedaan, inbrengen. Niets is waarschijnlijk zo frustrerend en voor de toekomst van het land zo gevaarlijk als schema's die nooit werden getoetst op hun feitelijke waarde en op hun operationaliteit, toe te passen op een structuur. De structuren van de Staat zijn een dergelijk delicaat mechanisme dat men verbeteringen en uitbreidingen slechts mag aanbrengen met kennis van zaken, waarbij de ervaring die wij tijdens de eerste jaren van deze autonome Executieve hebben opgedaan, kan worden ingebracht. Ik heb daarvan de belangrijkste elementen aangegeven. **(Applaus bij de CVP en de PVV)**

De Voorzitter : De heer Van Elewycck heeft het woord.

De heer J. Van Elewycck : Mevrouw de Voorzitter, wij zullen niet repliceren. Op het grootste gedeelte van de vragen werd niet geantwoord. Wij zullen voor verschillende van die punten een afzonderlijk interpellatieverzoek indienen. Zij zijn toch echt wel een antwoord waard.

De Voonitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Ik heb gezegd dat voor een aantal punctuele dossiers ik het antwoord nu niet zou verstrekken. Het kan vanzelfsprekend later gebeuren. Wij zijn enkele weken verwijderd van het begrotingsdebat. Een groot aantal punten zou in dat algemeen kader kunnen worden behandeld.

Indiening van moties

De Voorzitter : Door de heren De Batselier, Van den Bossche en de Bruyne werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend die luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad,

— gehoord de interpellatie van de heer J. Van Elewycck tot de Voorzitter van de Vlaamse Executieve betreffende het algemeen beleid ;

— gehoord de diverse tussenkomsten ;

— gehoord het antwoord van de Voor-

zitter van de Vlaamse Executieve ;

— betreurt dat de Executieve, ook wat de correcte en volledige uitvoering van de staatshervorming van 1980 betreft, volledig in gebreke is gebleven.”

Overeenkomstig artikel 51, punt 7 van ons reglement zal de Raad zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moet uitspreken.

Door de heren Verhaegen en Beysen werd tot besluit van deze interpellatie een eenvoudige motie ingediend die luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad,

— gehoord de interpellatie van de heer J. Van Elewycck tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over het algemeen beleid van de Vlaamse Executieve ;

— gehoord het daarop door de Minister verstrekt antwoord ;

— gaat over tot de orde van de dag.

Overeenkomstig artikel 5 1, punt 7 van ons reglement zal de Raad zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : In overleg met de betrokkenen werd de interpellatie van de heer Vanvelthoven tot Minister Geens verdaagd tot volgende donderdag.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer D. Vervaeke tot de heer M. Galle, Gemeenschapsminis-

ter van binnenlandse aangelegenheden, over het ondemocratisch, asociaal en achterhaald systeem van de gemeentelijk ke verhaalbelastingverordeningen

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Vervae tot de heer Galle, Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, over het ondemocratisch, asociaal en achterhaald systeem van de gemeentelijke verhaalbelastingverordeningen.

De heer Vervae heeft het woord.

De heer D. Vervae (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, verhaalbelastingen zijn belastingen die de gemeentelijke overheid de mogelijkheid bieden langs fiscale weg het geheel of een gedeelte terug te vorderen van de door haar gedane uitgaven voor de aanleg of de verbetering van wegen. Meer gedetailleerd : verwerving van de zate van de openbare wegen, wegenwerken, riolen, stoepen.

Daar geen enkele wettekst de bevoegdheid van de gemeente te dezer zake heeft beperkt, hebben de gemeenten de kosten der werken voor het trekken en uitrusten van de straten altijd ten laste van de aangelanden kunnen verhalen in de vorm van een belasting. Deze heeft het karakter van een terugvordering welke billijk wordt geacht op grond van de vermoedelijke meerwaarde welke de uitgevoerde werken geven aan de eigendommen die aan de bij de werken betrokken openbare wegen palen. Zoals wij verder zullen zien, heeft het Hof van Cassatie deze juridische grondslag niet steeds aanvaard.

Op dit vlak werden er nooit bepalingen van algemene aard uitgevaardigd. De administratieve rechtspraak betreffende die speciale belastingen is langzamerhand ontstaan naarmate de belastingverordeningen, die de voogdijoverheid ter goedkeuring werden voorgelegd, onderzocht werden.

Bij dit onderzoek, wil ik met deze interpellatie, de voogdijoverheid, en dan meer specifiek de Minister van de Vlaamse Gemeenschap die de administratie van regionale en lokale besturen onder zijn bevoegdheid heeft,

zijn speciale aandacht vragen voor drie punten uit de basisverordening, waarover vandaag bij heel wat gemeentebesturen, laat staan bij heel wat medeburgers betwisting bestaat. Ik zal trouwens deze „knelpunten” toetsen aan de concrete, bestaande dus, verhaalbelastingverordeningen van de gemeenten Halle, Beersel en St.-Pieters-Leeuw, allen in Vlaams Brabant gelegen.

De drie punten op een rijtje : telkens een vraag en een probleemstelling terzelfdertijd.

1. Moeten alle uitgevoerde werken worden verhaald of niet ?
2. Wanneer moet aan aanvang worden genomen met de betaling van de verhaalbelasting ?
3. Inschrijving in de begroting.

Betreffende het eerste punt haal ik het volgende aan.

Halle : „Alle uitgevoerde werken moeten worden verhaald.” In overstemming met de visie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Beersel : „Uitgevoerde werken waaruit een substantiële verbetering van de rijweginfrastructuur ontstaat en een verbreding met meer dan 50 procent van de breedte van de rijweg.” Deze opvatting werd goedgekeurd door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Uit deze visie zou blijken dat de verhaalbelastingen betrekking hebben op een meerwaarde. Dit is in strijd met de juridische grondslag van de verhaalbelasting met name de algemene plicht van de gemeenten over de politie en veiligheid van de weg te waken. Uitspraak van het Hof van Cassatie van 24 oktober 1975.

Sint-Pieters-Leeuw : „Uitgevoerde werken waaruit een substantiële verbetering van de rijweginfrastructuur ontstaat en een verbreding met meer dan 50 procent van de breedte van de rijweg.” Deze opvatting werd niet goedgekeurd door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap bij brief van 25 juni 1984.

Deze gemeente heeft nochtans het

voorbeeld van Beersel gevolgd en is derhalve ook strijdig met enerzijds de visie van het Hof van Cassatie en anderzijds het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Is het mogelijk, mijnheer de Minister, op dat punt een duidelijke lijn te trekken die van toepassing moet zijn voor alle gemeentebesturen in Vlaanderen los van alle autonomie waarover zij beschikken zodat een eenvormige belastingregel kan worden opgesteld ?

Over de tweede vraag, wanneer een aanvang moet worden genomen met de betaling van de verhaalbelasting kan het volgende worden gezegd.

Algemeen principe : de belastingen zijn verschuldigd van de eerste januari af van het belastingdienstjaar volgend op de datum waarop de werken voltooid zijn of waarop de weg voor het verkeer wordt opgesteld.

De belastingen worden geheven in de vorm van jaarlijkse kwijtingen of een eenmalig bedrag, de zogenaamde annuïteiten.

Halle : „De belasting wordt verschuldigd zodra de weg geopend wordt of na voltooiing der werken”. Dit is in strijd met het algemeen beginsel dat zegt : „per 1 januari volgend op de datum van openstelling of voltooiing”. Gaat de weg open vóór 1 juli dan wordt de eerste annuïteit nog dat jaar gevorderd. Gaat de weg open na 1 juli dan wordt de eerste annuïteit gevorderd op het einde van het volgend jaar. Ook hier houdt de gemeente er een eigen regeling op na strijdig met de algemene beginselen.

Beersel : De procedure tot invordering is deze van de directe belastingen van de Staat.

Sint-Pieters-Leeuw : De procedure tot invordering is deze van de directe belastingen van de Staat.

Deze vraag houdt nauw verband met de volgende, namelijk de inschrijving in de begroting. Wil de gemeentebelasting in de loop van een belastingdienstjaar geheven kunnen worden, moet zij niet alleen ingeschreven zijn op de begroting van het dienstjaar, maar bovendien opgenomen zijn in

Vervae

een goedgekeurde verordening waarvan de geldigheidsduur hetzelfde dienstjaar dekt.

De gemeenteraad is verplicht alle ontvangsten van de gemeente, onder nadere omschrijving, op de begroting te brengen, evenals die welke de wet haar toekent, alsmede de overschotten van de vorige dienstjaren. Dit zegt artikel 134 van de Gemeentewet.

De inschrijving van de vermoedelijke belastingopbrengst in de begroting vormt de titel op grond waarvan de invordering kan geschieden.

In de stad Halle voorziet de gemeentebegroting alleen maar in verhaalbelastinginkomsten voor bestrating. Voor stoepen, riolen en andere posten is geen bedrag geboekt. Dus kunnen wij stellen dat wanneer de gemeente in haar begroting in geen ontvangsten heeft voorzien er in feite op de **wegenwerken** van de aangelande eigenaars geen belasting kan worden geheven, behalve dan voor bestrating.

Dit zijn drie belangrijke knelpunten, mijnheer de Minister, waar heel wat gemeenten in Vlaanderen last mee hebben. Een duidelijke uitspraak die een duidelijke lijn trekt zou nuttig zijn voor al de **verhaalbelastingverordeningen** in heel Vlaanderen, zonder dat de gemeentelijke autonomie hieronder lijdt.

In verband met de verhaalbelasting zou ik nog een paar overwegingen aan de Vlaamse Raad willen voorleggen.

De juridische grondslag van de verhaalbelasting heeft niets te maken met de meerwaarde van de langsliggende eigendommen of met een voordeel. De eventuele rijks- of provincietoelagen moeten niet worden afgetrokken van de verhaalbare waarde. Als nu de toelagen niet worden afgetrokken én de kosten integraal worden verhaal, dan vordert de gemeente méér terug dan de gedane kosten. Wegenwerken uitvoeren wordt derhalve voor de gemeenten een winstgevend zaak. Het principe van de verhaalbelasting wordt hier genegeerd en de aangelande eigenaar betaalt de weg-aanleg in zekere zin tweemaal.

Het begrip meerwaarde is in hoofde van de aangelande eigenaars dermate subjectief dat er oeverloos emotioneel en passioneel kan worden over gediscussieerd. Wellicht onder andere hierdoor wordt het principe zelf van de verhaalbelastingen door de mensen niet aanvaard.

Immers, men kan het betwijfelen dat een eigendom in waarde is gestegen als de uitgevoerde werken tot gevolg hebben dat een stuk van de voortuin wordt ingenomen, waardoor een woning pal tegen het verkeer aan komt te liggen ; dat door de nieuwe weg de verkeersdruk wordt verhoogd, met alle gevolgen voor het milieu, zoals lawaai, stank van uitlaatgassen en onveiligheid ; dat door de **grondineming** de oppervlakte van een perceel zodanig verminderd is dat het onmogelijk is dit perceel te splitsen om er een tweede woning op te richten ; dat de nieuwe weg uitsluitend functioneel is voor het doorgaand verkeer of bestemd als bijvoorbeeld toegangs- of ontsluitingsweg tot een industrieterrein of recreatiegebied, of nieuwe **woonwijken**.

Laatste bedenking en zeer belangrijke. Verhaalbelastingen zijn in zekere mate achterhaald door de maatschappelijke tendensen die erin bestaan dat meer en meer het accent wordt gelegd op waarden zoals rust, groen, frisse lucht, ecologisch evenwicht, enzovoort.

De Voorzitter : De heer Vanderheyden heeft het woord.

De heer V. Vanderheyden (**op de tribune**) : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik voel mij moreel verplicht het woord te nemen vermits de heer Vervae hier verschillende malen de naam heeft geciteerd van het provinciestedje waar ik woon en waar ik uiteraard ook ergens verplichtingen te vervullen heb die met gemeentepolitiek te maken hebben.

Ik zou kunnen stellen dat de discussie die de heer Vervae hier voert misschien best thuishoort in een of andere gemeenteraadszitting te lande.

Met betrekking tot de vraag of de verhaalbelastingen gehandhaafd moeten

blijven, zou ik alleszins durven stellen dat men, als men teruggaat naar het lokale vlak, verplicht is te roeien met de riemen waarover men beschikt.

Ik zou de heer Vervae attent willen maken - zo ik dat al hoeft te doen - op de moeilijke financiële situatie die onze gemeenten meemaken en die grotendeels voortvloeit uit de houding van de centrale Regering, met name het terugschroeven van de toelagen vanwege het Gemeentefonds, het laattijdig doorbetalen van de belastingen geïnd door de centrale overheid en de steeds maar groeiende opdrachten, uitgaande van de centrale overheid, die aan de gemeenten worden opgelegd.

Vanuit deze overwegingen, mijnheer Vervae, ben ik de mening toegedaan dat uw voorstel heel wat gemeenten waar die belastingen van toepassing zijn in moeilijkheden kan brengen, temeer daar uw voorstel in zekere zin de autonomie van onze gemeenten zou aantasten.

Ik heb uw drie vragen, mijnheer Vervae, goed genoteerd, met name of alle uitgevoerde werken moeten worden verhaal, wanneer de belastingen verschuldigd zijn en of eventueel inschrijving in de begroting nodig is.

Welnu, dat behoort voor een deel tot de gemeentelijke autonomie, met dien verstande dat inschrijving in de begroting steeds kan gebeuren - u bent goed geplaatst om dat te weten, mijnheer Vervae - bij **begrotingswijziging** die op het einde van dit jaar nog steeds mogelijk is.

Tot slot - ik had aan mevrouw de Voorzitter beloofd slechts enkele minuten te spreken - zou ik graag van u vernemen, mijnheer Vervae, welke in feite uw alternatieve voorstellen zijn wanneer de verhaalbelastingen inderdaad wegvallen. Moet men dan ergens andere maatregelen treffen ? In eerste instantie denk ik hier bijvoorbeeld aan de maatregelen inzake grondspeculatie en verkavelingen. Welke alternatieve bron van inkomsten zou u overwegen, gezien het wegvallen van deze belastingen ?

Tot daar enkele korte bemerkings die mijns inziens beter thuishoren in

Vanderheyden

onze gemeenteraadszittingen, hetzij in Sint-Pieters-Leeuw, hetzij in Halle.

De Voorzitter : Mijnheer Vervaet, ik geef u nog even het woord voor een korte toelichting.

De heer J. Van Elewyck : Op grond van welk artikel van ons Reglement krijgt de interpellant nu nog eens het woord ?

De Voorzitter : De heer Vervaet heeft mij er daarnet om verzocht.

Er werd hier al veelvuldig onderbroken zonder dat ik daarover opmerkingen heb gemaakt.

De heer Vervaet mag nog even een korte toelichting geven.

De heer D. Vervaet : Ik vraag mij ook af op grond van welk artikel van het Reglement ik nu het woord mag voeren, mijnheer Van Elewyck, maar mevrouw de Voorzitter geeft mij het woord en ik maak er dus gebruik van.

De heer Vanderheyden heeft mij verkeerd begrepen. Ik heb noch de gemeente Halle, Sint-Pieters-Leeuw, noch Beersel willen beledigen. Integendeel. Ik heb gewoonweg gesteld — de Minister zal dat zeker bevestigen — dat het verhaalbelastingreglement afhangt van de gemeentelijke autonomie en dat het door de gemeente kan worden aangepast aan de plaatselijke situaties, maar dat er een aantal zaken instaan van algemeen belang die derhalve algemeen zouden moeten worden toegepast over alle gemeenten in Vlaanderen.

Ik herhaal, dus, mijn drie vragen :

Ten eerste, moeten alle uitgevoerde werken worden verhaald ? Daarop kan de Minister een duidelijk antwoord geven. Ten tweede, wanneer moet met de betaling of de afbetaling worden begonnen ? Dat belangt alle burgers aan. Ten derde, is er de technische kant, namelijk de inschrijving in de begroting.

Dat zijn drie belangrijke vragen die, indien ze worden beantwoord, de toepassing van het verhaalbelastingreglement in de Vlaamse gemeenten ten goede komt.

De Voorzitter : Minister Galle heeft het woord.

Minister M. Galle (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, volgens de geldende rechtspraak en rechtsleer wordt de heffing van verhaalbelastingen verantwoord door de theoretische waardevermeerdering van de aanpalende gronden en door de financiële noodwendigheden van de gemeenten die de omvangrijke kosten van vaak onontbeerlijke wegenwerken niet met hun normale middelen kunnen opvangen. De verhaalbelastingen bieden de bestuurders de mogelijkheid langs fiscale weg de gedane uitgaven voor de aanleg of de verbetering van de wegen geheel of gedeeltelijk terug te vorderen. De juridische grondslag van de verhaalbelasting heeft in tegenstelling met de stelling van het geachte lid, wel degelijk iets te maken met de meerwaarde van de langsliggende eigendommen. Zijn bemerking dat kan worden betwijfeld of de aanpalende eigendommen in waarde zijn gestegen door de uitgevoerde werken lijkt mij afhankelijk van het subjectieve oordeel van de betrokken belastingplichtigen. Uiteindelijk is het de democratisch verkozen vertegenwoordigende vergadering van de gemeente die beslist over het al dan niet heffen van de belasting. Het ligt niet in mijn bedoeling aan de autonomie die op dit vlak bestaat, te tornen.

In verband met het feit dat bij de vaststelling van het terugvorderbaar bedrag inzake verhaalbelastingen de kostprijs van de werken niet mag worden verminderd met het bedrag van de eventueel bekomen subsidies, verwijs ik het geachte lid naar de omzendbrief van 13 september 1961. Deze regeling vindt haar grondslag in de zorg voor een zo gelijk mogelijke behandeling van alle belastingplichtigen, ongeacht het statuut van de weg waarlangs hun eigendom zich bevindt. Alle gemeentelijke wegenwerken zijn inderdaad niet vatbaar voor subsidiëring.

Daarenboven krijgen de gemeenten niet in alle gevallen de subsidies die zij theoretisch kunnen bekomen voor het uitvoeren van werken en bovendien kan het percentage van de toelagen verschillen van geval tot geval.

Het lijkt mij slechts billijk dat het door de belastingplichtigen te betalen bedrag niet afhankelijk is van de wil of de mogelijkheid van de bestuurders om al dan niet de maximale subsidies te bekomen.

Ik veroorloof mij het geachte lid erop te wijzen dat de gemeenten over meerdere mogelijkheden beschikken om hun omvangrijke uitgaven, voor onontbeerlijke werken, op te vangen.

Met de omzendbrief van 5 september 1984 werden nieuwe richtlijnen die vanaf 1 januari 1985 gelden voor de urbanisatiebelasting.

De urbanisatiebelasting vindt de jongste jaren meer en meer ingang ter vervanging van de verhaalbelasting. Het is een directe belasting die haar verantwoordelijkheid vindt in de gemeentelijke taak om te zorgen voor een behoorlijk ke infrastructuur van wegen, riolen en trottoirs, zowel inzake aanleg als onderhoud. Deze belasting is verschuldigd door de eigenaar van gebouwen of niet-bebouwde onroerende goederen op basis van de oppervlakte van het goed. De onroerende goederen die toegang geven tot een provincie- of rijksweg, wat afwijkt van de verhaalbelasting, evengoed als die gelegen aan een gemeenteweg, vormen de grondslag van de belasting. De belasting is ook verschuldigd uit hoofde van achterliggende percelen die een toegang hebben tot de openbare weg.

De regel die van toepassing is op de verhaalbelasting die iedere eigendom aan een gemeenteweg treft en gelijk is aan de eenheidsprijs per strekkende meter vermenigvuldigd met de lengte van de eigendom aan de straatzijde, is op de urbanisatiebelasting niet van toepassing. Aan het geachte lid zal een exemplaar van deze omzendbrief rechtstreeks worden toegezonden. Deze urbanisatiebelastingregeling, die ingaat op 1 januari 1985, werd eenparig door de Vlaamse Regering goedgekeurd.

Tevens wens ik te beklemtonen dat de gemeentebesturen over een waaier van fiscale mogelijkheden beschikken om accenten op een milieubeleid te leggen. U hebt hierover ook in uw interpellatie gesproken. Ik citeer : „De

Galle

belasting op het afhaken van afvalstoffen, opslagplaatsen van springstoffen, opslagplaatsen van schroot en voertuigen buiten gebruik, aanplakborden, uithangborden en lichtreclames, tanks en vergaarbakken, openbare aanplakking, openen van gevaarlijke ongezonde of hinderlijke inrichtingen, enzovoort.

Het komt aan de gemeenteraden toe in het kader van hun autonomie hierover zelf te beslissen.

Indien het geachte lid één of meer concrete gevallen op het oog heeft waar de verhaalbelasting niet correct zou zijn toegepast mag hij mij deze gevallen laten kennen. Ik zal deze dan doen onderzoeken en hem de resultaten van het onderzoek bezorgen.

De Voonitter : De heer Vervaet heeft het woord.

De heer D. Vervaet (*op de tribune*) : Mevrouw de Voorzitter, ik dank de Minister voor zijn antwoord. Ik ben ervan overtuigd dat hij met de drie voorbeelden wel aardig werk zal hebben.

Ik wil terugkeren tot de ratio legis van de verhaalbelasting.

De filosofie die u verkondigt inzake verhaalbelasting is te vinden in het feit dat door het uitvoeren van infrastructuurwerken, de langsliggende eigendommen een specifiek voordeel, in de zin van een meerwaarde, krijgen.

Minister M. Galle : Een theoretische meerwaarde.

De heer D. Vervaet : Uit volgende arresten van het Hof van Cassatie moge blijken dat de juridische grondslag van de verhaalbelasting niets te maken heeft met een voordeel of een meerwaarde.

Ten eerste, „Wegenbelastingen houden geen verband met persoonlijke en bijzondere aan de **belastingplichtige** bewezen diensten ; zij hebben tot doel de langsliggende eigenaars te doen bijdragen in de uitgave welke de lokale gemeenschap uit hoofde van een algemene verplichting inzake politie over de wegen, ten behoeve van al haar leden, heeft gedaan.” Uitspraak van het Hof van Cassatie van 24 oktober 1975.

Derde uitspraak : „Geen enkele bepaling van een wet maakt de betaling van de taks afhankelijk van de voorwaarde dat die werken aan de boordeigenaars een meerwaarde heeft gegeven”. Uitspraak van het Hof van Cassatie van 16 november 1966.

Bijgevolg zou het fout zijn dat wij voortdurend aan onze medeburgers voorhouden dat hun eigendom een meerwaarde krijgt door het feit dat een nieuwe weg langskomt ; wij zouden beter zeggen dat, omwille van de financiële en budgettaire moeilijkheden, de gemeente zich verplicht voelt de onkosten aan de wegen te verhalen. Ik denk dat dit duidelijker zou zijn.

De Voonitter : Het incident is gesloten.

DRINGENDE VRAGEN (R.v.O. art. 66, 5)

Indiening

De Voorzitter : De volgende dringende vragen werden ingediend :

— dringende vraag van de heer Van Belle tot de heer De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheidsbe-

leid, over de mogelijke sluiting van een ziekenhuis te Eeklo ;

— dringende vraag van mevrouw Smitt tot Minister De Wulf, over de criteria die werden gehanteerd voor de toekenning van een scanner aan het nieuwe ziekenhuis te Tongeren.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen aanstaande donderdag, 18 oktober, om 14 uur bijeen om onze agenda verder af te handelen.

Is de Raad het daarmee eens ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

— *De vergadering wordt gesloten om 17.30 uur.*

RECHTZETTING

Handelingen Nr. 31 van 28 juni 1984, blz. 1262 :

1 e kolom — 1 e regel — 1 e woord : „anderen” lezen in plaats van „dragen”.
